

การพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐโดยใช้ปัจจัยนอกเสริม

นางสาวกุลธิดา มีก่ำ

นายกลย์ธัช วงศ์วิทยานนท์

โครงงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถิติ
ภาคคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
ปีการศึกษา 2566

Forecasting the exchange rate of the Thai Baht against the US dollar Using External Factors

Kuntida Meekam

Kolathat Vongvittayanont

A PROJECT SUBMITTED PARTIAL FULLFILLMENT OF THE REQUIREMENT FOR

THE BACHELOR DEGREE OF SCIENCE

DEPARTMENT OF MATHIMATICS FACULTY OF SCIENCE

KING MONGKUT'S UNIVERSITY OF TECHNOLOGY THONBURI

การพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ โดยใช้ปัจจัยนอกเสริม

นางสาวกุลธิดา มีก่ำ วท.บ. (สถิติ) นายกลย์ธัช วงศ์วิทยานนท์ วท.บ. (สถิติ)

โครงงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถิติ ภาควิชาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ปีการศึกษา 2566

คณะกรรมการสอบโครงการ	
(ผศ. ดร.ณรรฐคุณ วิรุฬห์ศรี)	อาจารย์ที่ปรึกษาโครงงาน
(ดร.พรทิพย์ เดชพิชัย)	กรรมการ
(ดร.ธเนศ จิตต์สุภาพรรณ)	กรรมการ
(ผศ. ดร.ณภัทณ์จันทร์ ด่านสวัสดิ์)	กรรมการ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

หัวข้อโครงการ การพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐโดยใช้ปัจจัยนอกเสริม

หน่วยกิต 3

นักศึกษา นางสาวกุลธิดา มีก่ำ

นายกลย์ธัช วงศ์วิทยานนท์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ. ดร.ณรรฐคุณ วิรุฬห์ศรี

หลักสูตร วิทยาศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชา สถิติ

ภาควิชา คณิตศาสตร์

คณะ วิทยาศาสตร์

ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์ สหรัฐและพยากรณ์อัตราการแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ โดยใช้แบบจำลอง Autoregressive Integrated Moving Average with exogenous (ARIMAX) และแบบจำลอง Support Vector Regression (SVR) แล้วเปรียบเทียบประสิทธิภาพแบบจำลองด้วยค่า RMSE, MAE และ MAPE โดยศึกษาชุดข้อมูลอัตรา แลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ เป็นข้อมูลรายวันระยะเวลา 19 ปี 1 เดือน ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2567 จำนวนทั้งสิ้น 6,968 วัน โดยใช้ปัจจัยนอกเสริม นั่นคือ อัตรา ดอกเบี้ยนโยบาย เป็นข้อมูลรายเดือนระยะเวลา 19 ปี 1 เดือน ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ถึงเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2567 จำนวนทั้งสิ้น 229 เดือน

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าข้อมูลมีอิทธิพลของฤดูกาล เมื่อพิจารณาค่า RMSE, MAE และ MAPE ของตัว แบบ จะพบว่าแบบจำลองที่ดีที่สุดคือ ARIMAX(0,1,1) หรือ แบบจำลอง ARIMAX โดยมีค่า MAPE เท่ากับ 1.24 % แต่เมื่อเปรียบเทียบในกรณีที่ไม่ใช้ปัจจัยภายนอกเสริม พบว่าแบบจำลอง ARIMAX ให้ค่าการพยากรณ์ มีค่าความคลาดเคลื่อนเปอร์เซ็นต์ต่ำที่สุด

คำสำคัญ : อัตราแลกเปลี่ยน, การพยากรณ์, ความแม่นยำ, อัตราดอกเบี้ยนโยบาย

Project Title Forecasting the exchange rate of the Thai Baht against the US dollar

Using External Factors

Project Credits 3

Students Kuntida Meekam

Kolathat Vongvittayanont

Advisor Asst. Prof. Dr. Nathakhun Wiroonsri

Program Bachelor of Science

Field of Study Statistics

Department Mathematics

Faculty Science

Academic Year 2023

Abstract

This research investigates the factors influencing the exchange rate of the Thai baht against the US dollar. It employs the Autoregressive Integrated Moving Average with exogenous variables (ARIMAX) and Support Vector Regression (SVR) models to forecast the exchange rate. The performance of these models is compared using the RMSE, MAE, and MAPE metrics. Daily exchange rate data spanning 19 years and 1 month (February 2005 to February 2024; 6,968 days) is utilized. The policy interest rate serves as the exogenous variable, with monthly data for the corresponding period (229 months) incorporated into the analysis.

The results reveal a seasonal influence on the exchange rate data. By evaluating the RMSE, MAE, and MAPE values, the ARIMAX(0,1,1) or ARIMAX model emerges as the most effective, achieving a MAPE of 1.25 %. Notably, when the exogenous variable is excluded, the ARIMAX model demonstrates the lowest percentage error in forecasting.

Keywords: Exchange Rate, Forecasting, Accuracy, Policy rate

กิตติกรรมประกาศ

โครงงานเรื่อง "การพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐโดยใช้ปัจจัยนอกเสริม" ฉบับนี้สำเร็จไปได้ด้วยดีโดยได้รับคำปรึกษาอย่างดีจาก ผศ. ดร.ณรรฐคุณ วิรุฬห์ศรี อาจารย์ที่ปรึกษาโครงงาน ให้คำแนะนำด้านแนวคิด แนวทางปฏิบัติ และช่วยตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องของงาน พร้อมทั้งให้ความรู้ใน เชิงลึก ความชัดเจนในทฤษฎีของโครงการฉบับนี้ ทางคณะผู้จัดทำรู้สึกซาบซึ้งในความอนุเคราะห์จากท่าน อาจารย์ และขอกราบขอบพระคุณไว้อย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.พรทิพย์ เดชพิชัย ดร.ธเนศ จิตต์สุภาพรรณ และ ผศ.ดร.ณภัทณ์จันทร์ ด่าน สวัสดิ์ ที่ให้คำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา

สุดท้ายขอขอบคุณเพื่อนๆ ในสาขาทุกคนที่ช่วยให้คำแนะนำดี ๆ และให้ความช่วยเหลือในการให้ คำปรึกษาแลกเปลี่ยนความคิด แบ่งปันประสบการณ์ต่าง ๆ และส่งเสริมในทุก ๆ ด้านตลอดการทำวิจัย

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูปภาพ	ช
บทที่ 1	1
บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	1
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	2
1.4 นิยามศัพท์เฉพาะ	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.6 ขั้นตอนและแผนการดำเนินการวิจัย	3
บทที่ 2	4
แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินตรา	4
2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพยากรณ์	5
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพยากรณ์	20
2.4 กรอบแนวคิดการวิจัย	21
บทที่ 3	22
การดำเนินงานวิจัย	22
3.1 ชุดข้อมูลที่ใช้	23
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	27

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสร้างแบบจำลองเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพ	27
บทที่ 4	33
ผลการวิจัยและการอภิปราย	33
4.1 ผลการพยากรณ์จากแบบจำลอง ARIMAX (Autoregressive Integrated Moving	Average with
exogenous)	33
4.2. ผลการพยากรณ์จากแบบจำลอง SVR (Support Vector Regression)	34
4.3. เปรียบเทียบผลการพยากรณ์	35
บทที่ 5	36
ผลการศึกษา	36
5.1 สรุปผลการศึกษา	36
5.2 อภิปรายผล	37
5.3 ข้อเสนอแนะ	37
เอกสารอ้างอิง	38
ภาคผนวก	40

สารบัญตาราง

ตารางที่	2.1 วิธีการทำ DIFFERENCING DATA	14
ตารางที่	2.2 แสดงลักษณะของ ACF และ PACF ของตัวแบบ ARMA	. 17
ตารางที่	2.3 แสดงการสรุปผลจากการอ่านกราฟ ACF และ PACF	.17
ตารางที่	2.4 แสดงข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
ตารางที่	3.1 โครงสร้างข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยน THB/USD	. 23
ตารางที่	3.2 โครงสร้างข้อมูลอัตราดอกเบี้ยนโยบาย	.24
ตารางที่	3.3 ตารางการแปลงข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยน THB/USD จากรายวันเป็นรายเดือนโดยใช้ค่าเฉลี่ย	. 25
ตารางที่	3.4 ชุดข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยน THB/USD เฉพาะราคาปิดที่สนใจศึกษา	. 25
ตารางที่	3.5 ชุดข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยน THB/USD เฉพาะราคาปิดและข้อมูลอัตราดอกเบี้ยนโยบาย	. 26
ตารางที่	3.6 ค่า ADF ที่ได้จากการทำ UNIT ROOT TEST	.30
ตารางที่	3.7 แสดงค่า AKAIKE INFORMATION CRITERION (AIC) และค่า SCHWARZ'S BAYESIAN	
INF	FORMATION CRITERION (BIC) ของแต่ละ ARIMA(P,D,Q)	31
ตารางที่	4.1 ผลการพยากรณ์ 3 ช่วงเวลาโดยใช้แบบจำลอง ARIMAX	. 33
ตารางที่	4.2 แสดงค่าความแม่นยำของค่าพยากรณ์ด้วยตัวแบบ ARIMAX(0,1,1)	. 33
ตารางที่	4.3 ผลการพยากรณ์ 3 ช่วงเวลาโดยใช้แบบจำลอง SVR	.34
ตารางที่	4.4 แสดงค่าความแม่นยำของค่าพยากรณ์ด้วยตัวแบบ ARIMAX(0,1,1)	.34
ตารางที่	4.5 เปรียบเทียบค่าความคลาดเคลื่อนของแบบจำลอง ARIMAX และแบบจำลอง SVR	. 35
ตารางที่	4.6 เปรียบเทียบค่าความคลาดเคลื่อนของแบบจำลอง ARIMA และแบบจำลอง ARIMAX	. 35
ตารางที่	5.1 เปรียบเทียบค่าความคลาดเคลื่อนของแต่ละแบบจำลอง	36

สารบัญรูปภาพ

ภาพที่ 2.1 <i>เ</i>	กาพตัวอย่างการแบ่งข้อมูลโดยไม่คำนึงถึง AUTOCORRELATION ของ K-FOLD CROSS-	
VALID	ATION โดยค่า K = 4 หรือแบ่งข้อมูลเป็น 4 กลุ่ม	8
ภาพที่ 2.2 เ	เสดงขั้นตอนการทดสอบความเสถียรด้วยเทคนิค WALK FORWARD ANALYSIS	9
ภาพที่ 2.3 เ	เสดงการแยกองค์ประกอบของข้อมูล	11
ภาพที่ 2.4 เ	เสดงกราฟการกระจายตัวของข้อมูลโดยใช้ Q-Q PLOT	12
ภาพที่ 2.5 เ	เสดงข้อมูล STATIONARY และ NONSTATIONARY	13
ภาพที่ 2.6 เ	เสดงการพล็อตกราฟ ACF และ PACF	17
ภาพที่ 3.1 วิ	วิธีการดำเนินการวิเคราะห์และสร้างตัวแบบของงานวิจัย	22
ภาพที่ 3.2 เ	เสดงลักษณะของข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐเฉพาะราคาปิดรายเดือน	
และอัต	าราดอกเบี้ยนโยบาย	26
ภาพที่ 3.3 เ	เสดงองค์ประกอบของชุดข้อมูล	28
ภาพที่ 3.4 เ	เสดงการแจกแจงของชุดข้อมูล	29
ภาพที่ 3.5 เ	เสดงความนิ่ง (STATIONARY) ของข้อมูล	30
ภาพที่ 3.6 เ	เสดงความสัมพันธ์ (AUTOCORRELATION) ของข้อมูล	31
ภาพที่ 4.1 เ	เสดงการพยากรณ์ค่าจริงเทียบกับค่าพยากรณ์โดยใช้ตัวแปรภายนอกจากแบบจำลอง ARIMAX.	34
ภาพที่ 4 2 เ	เสดงการพยากรณ์ค่าจริงเทียบกับค่าพยากรณ์โดยใช้ตัวแปรภายนอกจากแบบจำลอง SVR	35

บทที่ 1

บทน้ำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรามีความสำคัญอย่างมากในการทำธุรกิจและธุรกรรมระหว่างประเทศ เนื่องจาก อัตราแลกเปลี่ยนมีผลต่อการแลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้า ซึ่งมีปัจจัยหลายอย่างที่ส่งผลต่อการผันผวนของค่าเงิน เช่น สภาวะเศรษฐกิจโลก, นโยบายการเงินของรัฐบาล, อัตราเงินเฟ้อ ฯลฯ ซึ่งทำให้การแลกเปลี่ยนซื้อขาย สินค้ากับต่างชาติมีความเสี่ยงเพิ่มสูงขึ้น แต่ถ้าหากสามารถคาดการณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราได้ จะลดความ เสี่ยงและเพิ่มโอกาสในการทำธุรกิจเพิ่มยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยในการสร้างแผนการจัดการ การลงทุนและการทำ ธุรกรรมได้อย่างรอบคอบยิ่งขึ้น

ในภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทย ที่ปัจจุบันมีความผันผวนของค่าเงินอย่างสูง อันเนื่องมาจากอัตรา แลกเปลี่ยนนั้นมีความผันแปรจากสภาวะเศรษฐกิจโลกเป็นอย่างสูง ซึ่งอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นกลไกราคา ที่สำคัญที่ช่วยรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจที่มีความผันผวนอยู่เสมอ ทำให้อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทยเพิ่ม สูงขึ้น หากธุรกิจที่มีการซื้อขายกับต่างชาติไม่สามารถวางแผนรับมือกับความผันผวนของค่าเงินได้ ก็อาจส่งผล กระทบต่อธุรกิจเป็นอย่างมาก ซึ่งหากสามารถคาดการณ์ความเป็นไปได้ของอัตราแลกเปลี่ยน ก็สามารถช่วย ลดความเสี่ยงของควานผันผวนลง

โดยผู้ทำวิจัยได้เล็งเห็นถึงปัญหานี้จึงได้นำเอาวิธีการทางสถิติและตัวแบบการพยากรณ์ 2 รูปแบบ นั่นคือ SARIMAX (Seasonal Auto Regressive Integrated Moving Average with eXogenous) และ SVR (Support Vector Regression) ซึ่งเป็นตัวแบบที่มีความเหมาะสมในการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลง เป็นฤดูกาลมาใช้ในการวิเคราะห์อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ เพื่อเปรียบเทียบโมเดลที่ให้ผล การพยากรณ์ที่แม่นยำและคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด โดยวิเคราะห์จากตัวแปรอิสระนั่นคือ เวลา (Time) และ อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Policy rate) ที่อาจส่งผลต่อตัวแปรตามนั่นคือ อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงิน ดอลลาร์สหรัฐ (THB/USD Exchange rate) จากข้อมูลรายเดือนตั้งแต่กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ถึงกุมภาพันธ์ พ.ศ.2567 รวมทั้งสิ้น 229 เดือน แล้วเปรียบเทียบตัวแบบการพยากรณ์โดยตัววัดประสิทธิภาพนั่นคือ RMSE, MAE และ MAPE และเปรียบเทียบเพื่อสรุปตัวแบบการพยากรณ์ที่ให้ค่าความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพยากรณ์อัตราการแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ โดยใช้แบบจำลอง ARIMAX และ SVR และเปรียบเทียบแบบจำลองที่ดีที่สุด

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านข้อมูล

- ข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐจากธนาคารแห่งประเทศไทย (Bank of Thailand) ทั้งหมด 6,968 วัน
- ข้อมูลอัตราดอกเบี้ยนโยบายจากธนาคารแห่งประเทศไทย (Bank of Thailand) ทั้งหมด 229 เดือน

2. ขอบเขตด้านเวลา

- ข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐรายวันระยะเวลา 19 ปี 1 เดือน (กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ถึงกุมภาพันธ์ พ.ศ.2567)
- ข้อมูลอัตราดอกเบี้ยนโยบายรายเดือนระยะเวลา 19 ปี 1 เดือน (กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ.2567)

1 4 นิยามศัพท์เฉพาะ

- 1 **อัตราแลกเปลี่ยน (Exchange Rate)** หมายถึง เงินตราระหว่างประเทศหนึ่งหน่วยเมื่อเปรียบเทียบ กับเงินตราภายในประเทศของประเทศใดประเทศหนึ่ง หรืออีกนัยหนึ่ง อัตราการแลกเปลี่ยนเป็นการ เปรียบเทียบอำนาจการซื้อของเงินตราสองสกุล
- 2 การพยากรณ์ (Forecasting) หมายถึง การคาดการณ์ทิศทางหรือแนวโน้มของข้อมูลที่สนใจที่จะ เกิดขึ้นในอนาคต เพื่อใช้เป็นสารสนเทศประกอบการตัดสินใจในการวางแผนต่าง ๆ การพยากรณ์มี วิธีการอยู่หลายวิธีการตามความเหมาะสมของข้อมูล เช่น การพยากรณ์ข้อมูลในอนาคตโดยใช้ข้อมูล ในอดีตจนถึงปัจจุบันมาพิจารณา เป็นต้น ซึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการพิจารณารูปแบบการ พยากรณ์ที่เหมาะสม คือ ระยะเวลา แนวโน้มและผลกระทบที่มีต่อข้อมูลที่สนใจ
- 3 ความแม่นยำ (Accuracy) หมายถึง ประสิทธิภาพการทำนายผลของตัวแบบการพยากรณ์ โดยวัด ประสิทธิภาพจากค่าคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นว่ามีความคลาดเคลื่อนคิดเป็นร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์เท่าไหร่ แล้วนำมาเปรียบเทียบระหว่างตัวแบบเพื่อให้ได้ตัวแบบที่เหมาะสมและมีความแม่นยำสูงที่สุด
- 4 **อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Policy rate)** หมายถึง อัตราดอกเบี้ยนโยบาย เป็นอัตราที่ธนาคารกลาง จ่ายดอกเบี้ยให้กับธนาคารพาณิชย์ที่เอาเงินมาฝาก หรือเป็นอัตราที่ธนาคารกลางเก็บดอกเบี้ยจาก ธนาคารพาณิชย์ที่มากู้เงิน ซึ่งอัตราดอกเบี้ยนโยบายจะส่งผลกับอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์คิด กับลูกค้าที่เป็นผู้กู้หรือผู้ฝากเงินต่อไป

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1. สามารถมองเห็นแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงและนำมาวางแผนรับมือได้ดียิ่งขึ้น
- 2. สามารถนำแนวคิดไปประยุกต์ใช้กับค่าเงินอื่นได้หลากหลาย
- 3. เพิ่มโอกาสให้กับธุรกิจที่หลากหลายยิ่งขึ้น

1.6 ขั้นตอนและแผนการดำเนินการวิจัย

		ระยะเวลาดำเนินงาน														
กิจกรรม		เดือนมกราคม			เดือนกุมภาพันธ์			เดือนมีนาคม			1	เดือนเมษายน				
	ส.	ส.	ส.	ส.	ส.	ส.	ส.	ส.	ส.	ส.	ส.	ส.	ส.	ส.	ส.	ส.
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
ศึกษาและวิเคราะห์อัตราแลกเปลี่ยน																
เงินตราระหว่างประเทศ																
ศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพยากรณ์																
สรุปหัวข้อโครงงาน																
นำเสนอหัวข้อโครงงาน																
ศึกษาวิธีการพยากรณ์ที่เหมาะสมกับ																
ข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา																
ทดลองแบบจำลองเพื่อสรุปผล																
รวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่ได้																
สรุปและทำเล่มโครงงานบทที่ 1-3																
สอบหัวข้อโครงงาน																
ปรับแก้ไขเล่มโครงงานและวิธี																
การศึกษา																
สรุปและทำเล่มโครงงานสำเร็จ																
สอบโครงงาน																

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยฉบับนี้เกี่ยวข้องกับการพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อคาดการณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงิน ดอลลาร์สหรัฐ และ นำมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนกำหนดราคาขายสินค้า หรือสั่งซื้อสินค้า โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้า เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการทำวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 2.1 อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินตรา
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพยากรณ์
 - 2.2.1. ความหมายและความสำคัญของการพยากรณ์
 - 2.2.2. การพยากรณ์อนุกรมเวลา
 - 2.2.3. การเตรียมข้อมูล
 - 2.2.4. การพิจารณาเลือกตัวแบบการพยากรณ์อนุกรมเวลา
 - 2.2.5. วิธีการพยากรณ์อนุกรมเวลา
 - 2.2.6. การหาค่าคาดเคลื่อนของการพยากรณ์อนุกรมเวลา
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพยากรณ์
- 2.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินตรา

การแลกเปลี่ยนสกุลเงิน หมายถึง กระบวนการแปลงสกุลเงินหนึ่งเป็นอีกสกุลเงินหนึ่งตามอัตรา แลกเปลี่ยนที่เป็นอยู่ มีบทบาทสำคัญในการค้าระหว่างประเทศ การเดินทาง และระบบการเงินการธนาคาร ยกตัวอย่างเช่นเมื่อต้องทำธุรกรรมข้ามประเทศ มักจะต้องแปลงสกุลเงินท้องถิ่นเป็นสกุลเงินต่างประเทศที่ ประเทศปลายทางยอมรับ

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราเป็นตัวชี้วัดที่บ่งบอกถึงความเปลี่ยนแปลงในมูลค่าของสกุลเงินต่าง ๆ ต่อกัน ในตลาดการเงินระหว่างประเทศ อัตราแลกเปลี่ยนสามารถดูได้จากอัตราที่กำหนดในตลาดการเงินหรือธนาคาร ที่ทำการแลกเปลี่ยนเงินตรา ราคาที่กำหนดนี้จะส่งผลต่อความคุ้มค่าและความสมดุลของการทำธุรกรรม ทางการเงินระหว่างประเทศ เช่น การนำเงินไปท่องเที่ยวในต่างประเทศ การซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศ หรือการลงทุนในต่างประเทศ

อัตราแลกเปลี่ยนสามารถระบุได้โดยใช้คำนวณเป็นอัตราส่วนระหว่างสกุลเงินสองสกุลเงิน ตัวอย่างเช่น อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างดอลลาร์สหรัฐ (USD) และยูโร (EUR) อาจถูกแสดงเป็น USD/EUR หรือ EUR/USD และมักมีการประมาณการราคาขาย (bid price) และราคาซื้อ (ask price) ที่ธนาคารหรือตลาด การเงินต่าง ๆ ซึ่งอัตราเหล่านี้จะเปลี่ยนแปลงตามความต้องการและข้อเสนอของตลาดและผู้ซื้อขาย เพื่อรักษา ความสมดุลในตลาดการเงิน

2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพยากรณ์

2.2.1 ความหมายและความสำคัญของการพยากรณ์

การพยากรณ์ คือ การคาดการณ์สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยศึกษาและวิเคราะห์จากข้อมูลในอดีต ข้อมูลปัจจุบันและประสบการณ์ สามารถนำไปใช้เพื่อให้ทราบถึงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์หรือ สภาพแวดล้อมที่จะมีผลในอนาคต หลายธุรกิจใช้เครื่องมือและระบบซอฟต์แวร์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนมาก ที่เก็บรวบรวมมาเป็นระยะเวลานาน จากนั้นซอฟต์แวร์จะคาดการณ์ความต้องการและแนวโน้มในอนาคต เพื่อ ช่วยให้บริษัทต่าง ๆ วางแผนหรือตัดสินใจด้านการเงิน การตลาด และการดำเนินงานได้แม่นยำยิ่งขึ้น

การพยากรณ์ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือช่วยในการวางแผนเพื่อให้องค์กรสามารถเตรียมความพร้อมใน การรับมือกับความไม่แน่นอนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ทำให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่าง มั่นใจ ควบคุมการดำเนินงานทางธุรกิจ และตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ที่ขับเคลื่อนการเติบโตในอนาคตได้ ตัวอย่างเช่น วิธีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น, การแสดงข้อมูลภาพผลการดำเนินงานของธุรกิจ และการประมาณการซื้อขายและส่งออกในอนาคต เป็นต้น

2.2.2 การพยากรณ์อนุกรมเวลา

อนุกรมเวลา คือ อนุกรมของจุดข้อมูลที่เกิดขึ้นตามลำดับในช่วงเวลาหนึ่ง ซึ่งสามารถใช้กับตัวแปรใดก็ ได้ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เช่น ราคาหุ้น การลงทุนในตลาดหุ้นจะใช้อนุกรมเวลา เพื่อติดตามราคาของ หลักทรัพย์เมื่อเวลาผ่านไป สามารถติดตามได้ทั้งระยะสั้น เช่น ราคาหลักทรัพย์รายชั่วโมงในวันทำการ หรือ ระยะยาว เช่น ราคาหลักทรัพย์ที่ปิดในวันสุดท้ายของทุกเดือน เป็นต้น นอกจากราคาหุ้นแล้วยังมีข้อมูล อุณหภูมิที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละวันก็เป็นข้อมูลอนุกรมเวลาเช่นเดียวกัน

เทคนิคในการพยากรณ์ข้อมูลจากอนุกรมเวลามีทั้งเทคนิคการพยากรณ์เชิงปริมาณ (Quantitative Forecasting Techniques) และเทคนิคการพยากรณ์เชิงคุณภาพ (Qualitative Forecasting Techniques)

ซึ่งจะกล่าวถึงเฉพาะการพยากรณ์เชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการใช้ตัวเลขในอดีตนำมาพยากรณ์ในอนาคต โดยมีข้อมูล เพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ทางสถิติและเหมาะสำหรับการพยากรณ์ระยะสั้นและระยะกลาง โดยสูตรการ คำนวณอนุกรมเวลา มีดังนี้

$$Y = T \times S \times C \times I \tag{2.1}$$

Y = ค่าการพยากรณ์

T = ค่าอิทธิพลแนวโน้ม

S = ค่าอิทธิพลฤดูกาล

C = ค่าอิทธิพลวัฏจักร

/ = ค่าผันแปรเนื่องจากเหตุการณ์ไม่ปกติ

องค์ประกอบของอนุกรมเวลา ในการวิเคราะห์อนุกรมเวลา จะสามารถแยกองค์ประกอบของอนุกรม เวลาเป็น 4 ส่วนดังนี้

- 1. ค่าแนวโน้ม (Secular trend) คือ ค่าที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของอนุกรมเวลาในระยะยาว โดยไม่ส่งผลต่อฤดูกาลหรือวัฏจักร แสดงถึงแนวโน้มของข้อมูลว่ามีการเพิ่มขึ้นหรือลดลงใน ช่วงเวลาที่กำหนด
- 2. ค่าความผันแปรตามฤดูกาล (Seasonal Variation) คือ ค่าที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงที่ เกิดขึ้นในอนุกรมเวลาตามฤดูกาลหรือรอบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นระยะ ๆ ซึ่งอาจเกี่ยวข้อง กับสภาวะอากาศ ฤดูกาลการส่งเสริมการซื้อขาย หรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในธุรกิจ เช่น ยอดขายเสื้อกันหนาว, ยอดขายทุเรียน เป็นต้น
- 3. ค่าความผันแปรตามวัฏจักร (Cyclical Variation) คือ ค่าที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ในอนุกรมเวลาตามวัฏจักรหรือรอบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นระยะ ๆ ซึ่งอาจส่งผลต่อการ เปลี่ยนแปลงในเศรษฐกิจ การเงิน หรือตลาดทุน
- 4. ค่าความผันแปรเนื่องจากเหตุการณ์ผิดปกติ (Irregular Variation) คือ ค่าที่แสดงถึงการ เปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถอธิบายได้โดยใช้แนวโน้ม ฤดูกาล หรือวัฏจักร ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับ เหตุการณ์ที่ไม่ปกติ เช่น ภัยพิบัติ สภาวะเศรษฐกิจผิดปกติ หรือเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด เป็นต้น

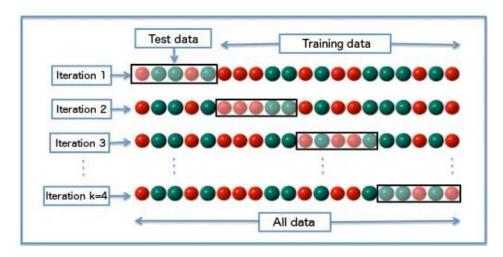
2.2.3 การเตรียมข้อมูล

ในการวิเคราะห์การพยากรณ์จำเป็นจะต้องเตรียมข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมที่จะสามารถ นำไปใช้ในการพยากรณ์ข้อมูล เนื่องจากข้อมูลอาจเก็บรวบรวมมาจากหลากหลายแหล่งและอาจะมีรูปแบบที่ แตกต่างกัน จึงจำเป็นที่จะต้องจัดรูปแบบให้ข้อมูลมีรูปแบบเดียวกัน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความผิดพลาด ระหว่างที่ทำการวิเคราะห์และการพยากรณ์ ซึ่งมีหลายกระบวนการเพื่อเตรียมข้อมูลให้มีความเหมาะสม สำหรับใช้เพื่อการพยากรณ์ ดังนี้

- 1. การทำความสะอาดข้อมูล (Data Cleansing) เป็นการทำให้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาจากหลาย แหล่งข้อมูลมีความสมบูรณ์โดยการกำจัดข้อมูลที่ขาดหาย (Missing Data) ออกไป หรือการแปลง รูปแบบการเก็บข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบเดียวกันเพื่อป้องกันข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นระหว่างทำการ วิเคราะห์ข้อมูล
- 2. การลดข้อมูล (Data Reduction) เป็นการกำจัดข้อมูลที่ไม่จำเป็นที่ต้องใช้ออก เช่น ในกรณีที่ต้องการ พยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินบาทต่อค่าเงินดอลลาร์สหรัฐแบบรายวัน แต่ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมา ได้นั้นมีข้อมูลราคาต่ำสุดและสูงสุดในแต่ละวันมาด้วย ซึ่งไม่ใช่ข้อมูลที่เป็นปัจจัยภายนอกที่เลือกใช้ใน การพยากรณ์ให้ทำการลบข้อมูลเหล่านั้นออกเพื่อให้ข้อมูลมีขนาดเล็กลงซึ่งช่วยเพิ่มความเร็วในการ ประมวลผลได้

การแก้ปัญหาข้อมูลทั้งการทำความสะอาดข้อมูลและการลดข้อมูล โดยวิธีต่าง ๆ มีข้อดีและข้อเสีย แตกต่างกันออกไปโดยคำนึงถึงปัจจัย ได้แก่ ทรัพยากรที่ใช้ในการแก้ปัญหาหากตองการใช้เวลานานขึ้นก็ควร เลือกวิธีอื่นในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับข้อมูล เวลาที่ใช้ในการประมวลผลหากแก้ปัญหาข้อมูลแล้วทำให้ ประมวลผลพยากรณ์ใช้เวลานานมากเกินไปก็ควรใช้วิธีการอื่นในการแก้ปัญหาของข้อมูล ความแม่นยำของการ พยากรณ์หากความแม่นยำเพิ่มขึ้นได้เปอร์เซ็นต์ที่ไม่มาก แต่ต้องใช้เวลาในการประมวลผลนานและเสีย ทรัพยากรมากขึ้นควรจะเลือกวิธีแก้ปัญหาข้อมูลรูปแบบอื่นแทน

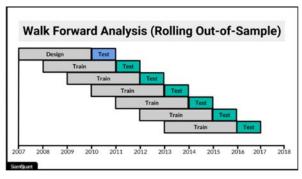
หลังจากตรวจสอบข้อมูลแล้ว ในการแบ่งข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์จะทำการแบ่งข้อมูลสำหรับการเท รนนิ่งตัวแบบ (Training data) และข้อมูลสำหรับการทดสอบตัวแบบ (Test data) ซึ่งได้นำเทคนิคช่วย ตรวจสอบความเสถียรภาพของแบบจำลองมาช่วยในการวิเคราะห์นั่นคือ Cross-Validation Technique ซึ่ง อธิบายวิธีการทดสอบได้ตามภาพที่ 2.1

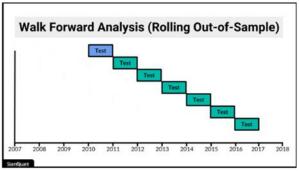

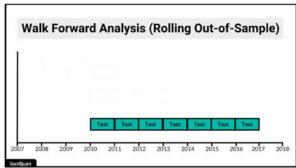
ภาพที่ 2.1 ภาพตัวอย่างการแบ่งข้อมูลโดยไม่คำนึงถึง Autocorrelation ของ K-Fold Cross-Validation โดย ค่า K = 4 หรือแบ่งข้อมูลเป็น 4 กลุ่ม

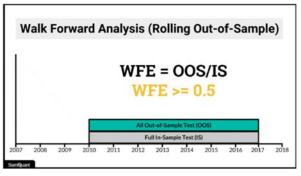
ที่มา : (https://www.siamquant.com/wp-content/uploads/2018/11/Fig4 Kfold CrossValidation.jpg)

โดยหลักการของกระบวนการ Cross-Validation คือการแบ่งชุดข้อมูลในการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกคือข้อมูลที่เรียกว่า "In-Sample" หรือ "Training data" ที่นำมาใช้ในกระบวนการออกแบบและ ทดสอบแบบจำลอง ส่วนที่สองคือข้อมูล "Out-of-Sample" หรือ "Test data" ที่ถูกแยกออกมาเพื่อนำมาใช้ ทดสอบความเสถียรของแบบจำลองที่ถูกออกแบบมาจากข้อมูล In-Sample โดยแบบจำลองที่มีความ เสถียรภาพ จะต้องมีประสิทธิภาพในพยากรณ์จากข้อมูล Out-of-Sample ในระดับที่ใกล้เคียงกับการทดสอบ ในข้อมูล In-Sample ได้มากที่สุด ซึ่งเพื่อให้การทำ Cross-Validation มีเสถียรภาพที่สุด จึงได้มีกระบวนการ Rolling Cross-Validation หรือเทคนิค Walk Forward Analysis (หรืออาจเรียกอีกชื่อว่า Walk Forward Optimization) โดยมาช่วยในการตรวจสอบแบบจำลอง และยังช่วยลด Bias ที่เกิดขึ้นจากการเลือก ค่าพารามิเตอร์ที่ดีที่สุด โดยเทคนิค Walk Forward Analysis ใช้วิธีการเลื่อนกรอบช่วงเวลาทั้งของ Training Data และ Test Data ไปข้างหน้าทีละช่วง (Rolling Window) ซึ่งจำเป็นจะต้องกำหนดค่าให้กับกรอบ ช่วงเวลาของทั้ง 2 ชุดข้อมูลรวมถึงกำหนดค่าให้กับช่วงเวลาที่จะขอบไปข้างหน้าหรือ Step Size ด้วย

ภาพที่ 2.2 แสดงขั้นตอนการทดสอบความเสถียรด้วยเทคนิค Walk Forward Analysis ที่มา : (https://www.siamquant.com/wp-content/uploads/2018/12/WFA-Feature-Image-1.png)
โดยที่กระบวนการ Walk Forward Analysis สามารถระบุเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

- 1. การทดสอบจะเริ่มต้นด้วยกระบวนการ Optimize Parameter ใน Training Data เพื่อหาค่า Parameter ที่ให้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด
- 2. นำค่า Parameter ที่ได้จาก Training Data ไปแทนค่า Parameter ในการทดสอบกับ Test Data
- 3. เริ่มทดสอบอีกครั้งกับช่วงของ Training Data ใหม่ที่ถูกขยับไปข้างหน้าตาม Step Size ที่กำหนดไว้ โดยจะรวม Test Data ในการทดสอบครั้งก่อนเข้าไปใน Training Data ชุดใหม่ด้วย
- 4. กระบวนการนี้จะถูกทำซ้ำไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งหมดชุดข้อมูล
- 5. นำค่า Equity ของช่วง Test Data เพียงอย่างเดียวมาเชื่อมต่อกันและคำนวนค่าสถิติ
- 6. นำผล Equity ของ Test Data ทั้งหมดที่ต่อกัน (Out-of-Sample) ในข้อ 5 มาเปรียบเทียบกับผล การทดสอบที่มาจากขั้นตอนการออกแบบที่ใช้ตัวแปรที่กำหนดเอง (Best or Arbitrary Parameter) ซึ่งอ้างอิงมาจากค่าเริ่มต้นที่ใช้ในการทดสอบแบบจำลอง (In-Sample)
- 7. นำค่าสถิติจากทั้ง 2 ระบบมาทำการคำนวนค่า Walk Forward Efficiency (WFE)

โดยที่ค่า Walk Forward Efficiency หรือ WFE นั่นคือค่าที่ใช้เป็นมาตราวัดความเสถียรของ แบบจำลองโดยการเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการทำงานของแบบจำลองในข้อมูลที่ไม่เคยพบมาก่อน (Test Data) กับประสิทธิภาพของแบบจำลองในข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย (Training Data) ซึ่งแบบจำลองที่มีความ เสถียรภาพนั้นต้องมีค่า WFE ที่มากกว่า 0.5 ขึ้นไป ซึ่งเราสามารถคำนวนค่า WFE ได้ด้วยสูตรดังนี้

2.2.4 การพิจารณาเลือกตัวแบบการพยากรณ์อนุกรมเวลา

การเลือกตัวแบบหรือวิธีการพยากรณ์ ลำดับแรกผู้พยากรณ์จำเป็นจะต้องศึกษารูปแบบของชุดข้อมูล อย่างละเอียดอ่อนก่อน เช่น ทำการตรวจสอบว่าชุดข้อมูลมีรูปแบบอย่างไร รูปแบบองค์ประกอบของแนวโน้ม วัฏจักร ฤดูกาล หรือว่ามีเพียงตัวแปรสุ่มเพียงอย่างเดียว ซึ่งวิธีการที่จะทำให้ทราบถึงองค์ประกอบของข้อมูล เหล่านี้ สามารถทำได้จากการวาดกราฟและวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสมพันธ์ เมื่อทราบรูปแบบของชุดข้อมูล แล้ว จึงนำไปเลือกตัวแบบหรือวิธีการการพยากรณ์โดยเกณฑ์ในการเลือกวิธีการพยากรณ์ที่เหมาะสม

2.2.4.1 การทดสอบแนวโน้มและฤดูกาลของข้อมูล (Trend and Seasonal)

การทดสอบแนวโน้ม (Mann-Kendall Test)

สมมติฐานการทดสอบ

H₀ : อนุกรมเวลาไม่มีอิทธิพลของแนวโน้ม

H₁ : อนุกรมเวลามีอิทธิพลของแนวโน้ม

สถิติทดสอบ

$$S = \sum_{i=1}^{n-1} \sum_{j=i+1}^{n} sgn(x_j - x_i)$$
 (2.3)

โดยที่ x_i คือ ค่าของตัวแปรสุ่ม ณ เวลาที่ i

 x_j คือ ค่าของตัวแปรสุ่ม ณ เวลาที่ j

$$sgn(x_{j} - x_{i}) = \begin{cases} 1 & If (x_{j} - x_{i}) > 0 \\ 0 & If (x_{j} - x_{i}) = 0 \\ -1 & If (x_{j} - x_{i}) < 0 \end{cases}$$
 (2.4)

ขอบเขตการตัดสินใจ

ปฏิเสธ H_{0} เมื่อ $|z_{S}|>zlpha_{/2}$ หรือ P-value น้อยกว่า 0.05

การทดสอบฤดูกาล (Kruskal-Wallis Test)

สมมติฐานการทดสอบ

H₀ : อนุกรมเวลาไม่มีอิทธิพลของฤดูกาล

 H_1 : อนุกรมเวลามีอิทธิพลของฤดูกาล

สถิติทดสอบ

$$H = \frac{12}{n(n+1)} \left[\sum_{i=1}^{L} \frac{R_i^2}{n_i} \right] - 3(n+1)$$
 (2.5)

โดยที่ L คือ จำนวนของฤดูกาล

 R_i คือ ผลรวมของอันดับ ณ ฤดูกาลที่ i

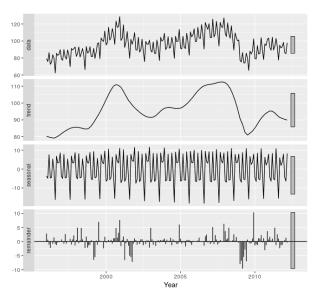
 n_i คือ จำนวนของข้อมูล ณ ฤดูกาลที่ i

ขอบเขตการตัดสินใจ

ปฏิเสธ $\mathrm{H}_{\scriptscriptstyle 0}$ เมื่อ $H>\chi^2_{lpha,L-1}$ หรือ P-value น้อยกว่า 0.05

การแยกส่วนองค์ประกอบของข้อมูล (Classical Decomposition Method)

การแยกส่วนองค์ประกอบของข้อมูล เป็นวิธีที่การพล็อตกราฟเพื่อแยกข้อมูลว่ามีองค์ประกอบของ แนวโน้มและฤดูกาลโดยการใช้ฟังก์ชันแยกองค์ประกอบของข้อมูลออกมาเป็นกราฟ แสดงได้ดังภาพที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 แสดงการแยกองค์ประกอบของข้อมูล

ที่มา: (https://blog.datath.com/wp-content/uploads/2018/06/eleceguip-stl-decomposition.png)

2.2.4.2 การแจงแจงปกติของของข้อมูล (Normal Distribution)

เป็นการแจกแจงของข้อมูลรูปแบบหนึ่ง โดยข้อมูลมีการกระจายตัวรอบ ๆ ค่าเฉลี่ยหรือตำแหน่งตรง กลาง และค่อย ๆ ลดหลั่นไปทั้งซ้ายและขวาในลักษณะที่ใกล้เคียงหรือเท่ากัน โดยการทดสอบสามารถทดสอบ ได้การใช้สถิติทดสอบ Shapiro-Wilk test และการทำ Q-Q plot

การทดสอบโดย Shapiro-Wilk test

สมมติฐานการทดสอบ

 H_0 : ชุดข้อมูลอนุกรมเวลามีการแจกแจงแบบปกติ

 H_1 : ชุดข้อมูลอนุกรมเวลาไม่มีการแจกแจงแบบปกติ

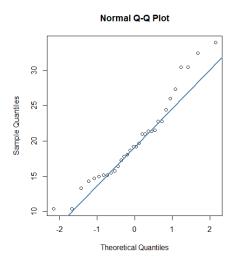
สถิติทดสอบ

$$W = \frac{\left(\sum_{i=1}^{n} a_i x_{(i)}\right)^2}{\sum_{i=1}^{n} (x_i - \bar{x})^2}$$
 (2.6)

ขอบเขตการตัดสินใจ ปฏิเสธ H_0 เมื่อ P-value น้อยกว่า 0.05

กราฟ Q-Q plot

เป็นการนำข้อมูลมาพล็อตกราฟเพื่อดูการแจกแจงปกติของข้อมูลเบื้องต้น โดยจะพิจารณาว่า ข้อมูลมี การกระจายตัวเกาะกลุ่มในแนวเส้นของกราฟ โดยแสดงดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 แสดงกราฟการกระจายตัวของข้อมูลโดยใช้ Q-Q plot

ที่มา: (https://cdn.buttercms.com/3Av1YayDSkGEttHUTuRf)

2.2.5 วิธีการพยากรณ์อนุกรมเวลา

1. แบบจำลอง ARIMAX (Autoregressive Integrated Moving Average with exogenous)

เป็นตัวแบบ ARIMA(p,d,q) ที่มีการเพิ่มตัวแปรภายนอก (Exogenous variable) เข้ามาในตัวแบบ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพยากรณ์ ซึ่งสามารถเขียนในรูปแบบสมการได้ดังนี้

$$\phi(B)\nabla^d y_t = \theta(B)\varepsilon_t + \sum_{h=1}^m (a_h X_{ht})$$
 (2.7)

หรือ

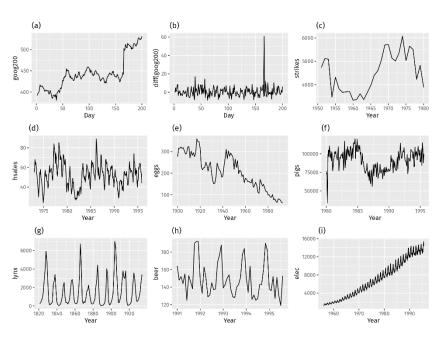
$$(1 - \phi_1 B - \phi_2 B^2 - \dots - \phi_p B^p)(1 - B)^d y_t = (1 - \theta_1 B - \theta_2 B^2 - \dots - \theta_q B^q) \varepsilon_t + (a_1 X_{1t} + a_1 X_{2t} + \dots + a_m X_{mt})$$
(2.8)

เมื่อ $X_{1t}, X_{2t}, \dots, X_{mt}$ คือ ตัวแปรภายนอก m ตัว ณ เวลาที่ t

และ a_1, a_1, \ldots, a_m คือ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรภายนอก

1.1 ความนิ่งของข้อมูล (Stationary Data)

ข้อมูลที่มีลักษณะนิ่ง คือ ข้อมูลที่มีค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความแปรปรวน (Variance) คงที่ ในกรณี ที่เลือกสุ่มข้อมูลออกมาบางส่วนจากข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมไว้สำหรับการทดลอง ก่อนการสร้างแบบจำลองจึง ต้องมีการทำข้อมูลที่ไม่นิ่ง (Nonstationary) ให้เป็นข้อมูลที่นิ่งเสียก่อน (Stationary)

ภาพที่ 2.5 แสดงข้อมูล Stationary และ Nonstationary

ที่มา : (https://otexts.com/fpp2/fpp_files/figure-html/stationary-1.png)

จากภาพที่ 2.5 มีข้อมูลที่เป็น Stationary อยู่สองชุดข้อมูล คือ (b) และ (g) ส่วนที่เหลือเป็นข้อมูลที่ เป็น Nonstationary โดยวิธีการทำให้ข้อมูลที่ไม่นิ่งเป็นข้อมูลที่นิ่งเหมาะสำหรับการสร้างแบบจำลอง สามารถ ทำได้โดยวิธีการ Differencing Data

ตารางที่ 2.1 วิธีการทำ Differencing Data

Date	Data	Diff1
1	10	
2	10.5	0.5
3	12.25	1.75
4	13.5	1.25
5	15	1.5
6	16	1

ตารางที่ 2.1 แสดงการ Differencing Data เพื่อให้ข้อมูลเป็น Stationary โดยทำการนำข้อมูลก่อน หน้ามาลบกับข้อมูลปัจจุบัน 10 – 10.5 เท่ากับ 0.5 ในกรณีที่ทำ Differencing Data แล้วข้อมูลยังไม่เป็น Stationary Data ก็สามารถทำ Differencing Data ได้อย่างรวดเร็ว ข้อมูลที่จะเป็น Stationary หรือไม่เป็น จะใช้สมการ Augmented Dickey-Fuller test ซึ่งเป็นหนึ่งในวิธี Unit root tests ในการทดสอบ

$$\Delta x_t = \gamma x_{t-1} + \sum_{i=1}^p \phi_i \Delta x_{t-i} + \varepsilon_t \qquad \text{(random walk process)}$$
 (2.9)

$$\Delta x_t = \alpha + y x_{t-1} + \sum_{i=1}^p \Phi_i \Delta x_{t-i} + \varepsilon_t \qquad \text{(random walk with drift)} \tag{2.10}$$

$$\Delta x_t = \alpha + \beta_t + \gamma x_{t-1} + \sum_{i=1}^p \phi_i \Delta x_{t-1} + \varepsilon_t$$
(random walk with linear and trend)(2.11) สมมติฐานการทดสอบ

 $H_0: \gamma = 0$

 $H_1: \gamma \neq 0$

ถ้ายอมรับ H_0 คือ P-value มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า x_t ข้อมูลมีลักษณะไม่นิ่ง (Nonstationary) และถ้าปฏิเสธ H_0 คือ P-value มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่า x_t ข้อมูลนั้นมี ลักษณะนิ่ง (Stationary)

1.2 การทดสอบสหสัมพันธ์ของข้อมูล

<mark>การทดสอบสหสัมพันธ์ของข้อมูล (Ljung-Box Test)</mark>

สมมติฐานการทดสอบ

 H_0 : ข้อมูลอนุกรมเวลา ณ เวลา t+h ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับข้อมูล อนุกรมเวลา ณ เวลา t

 H_1 : ข้อมูลอนุกรมเวลา ณ เวลา t+h มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับข้อมูลอนุกรม เวลา t

สถิติทดสอบ

$$Q^* = T(T+2)\sum_{k=1}^{h} (T-k)^{-1} r_k^2$$
 (2.12)

ขอบเขตการตัดสินใจ

ปฏิเสธ $_0$ เมื่อ $Q^*>\chi^2_{lpha L-1}$ หรือ P-value น้อยกว่า 0.05

1.2.1 ฟังก์ชันสหสัมพันธ์ในตัวเอง (Autocorrelation Function : ACF)

กำหนด $X_1, X_2, ..., X_n$ คืออนุกรมเวลาชุดหนึ่งที่คงที่ (Stationary) มีจำนวนข้อมูลเท่ากับ n ค่า สหสัมพันธ์ในตัวเอง ณ h ช่วงเวลาที่แล้วเขียนแทนสัญลักษณ์ ho(h) คำนวณได้จาก

$$\rho(h) = \frac{cov(X_t, X_{t+h})}{\sqrt{var(X_t)}\sqrt{var(X_{t+h})}} = \frac{E[(X_t - E(X_t))(X_{t+h} - E(X_{t+h}))]}{\sqrt{var(X_t)}\sqrt{var(X_{t+h})}}$$
(2.13)

เมื่ออนุกรมเวลามีความนิ่ง (Stationary) จะได้ว่า $E(X_t) = E(X_{t+h})$ และ $var(X_t) = var(X_{t+h})$ จะได้ว่า

$$\rho(h) = \frac{cov(X_t, X_{t+h})}{var(X_t)} = \frac{\gamma_h}{\gamma_0}$$
(2.14)

ACF เป็นค่าที่ใช้วัดความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของจุด 2 จุดเวลาที่ต่างกัน กล่าวคือค่า ACF ก็คือค่า สหสัมพันธ์ (correlation) ระหว่างอนุกรมเวลา ณ ช่วงเวลาปัจจุบัน (X_t) กับอนุกรมเวลาที่อยู่ห่างกัน h ช่วงเวลา ซึ่งอาจเป็น h ช่วงเวลาถัดไป (X_{t+h}) หรือ ณ h ช่วงเวลาก่อนหน้า (X_{t+h}) ก็ได้ และมีคุณสมบัติ ดังนี้

- ho(h) มีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง 1

- |
 ho(h)| มีค่าเข้าใกล้ 1 แสดงว่าค่าสังเกตที่อยู่ห่างกัน h ช่วงเวลามีสหสัมพันธ์กันสูง
- |
 ho(h)| มีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงว่าค่าสังเกตที่อยู่ห่างกัน h ช่วงเวลามีสหสัมพันธ์กันต่ำ
- ho(h)>0 แสดงว่าค่าสังเกตที่อยู่ห่างกัน h ช่วงเวลามีสหสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน
- ho(h)>0 แสดงว่าค่าสังเกตที่อยู่ห่างกัน h ช่วงเวลามีสหสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม
- ho(0)=1 เสมอ เนื่องจาก $ho(0)=rac{cov(X_t,X_t)}{var(X_t)}=rac{var(X_t)}{var(X_t)}=1$ หรือจะพิจารณาว่าค่า สังเกตที่อยู่ห่างกัน h=0 ช่วงเวลา ก็คือค่าสังเกตตัวเองจะมีความสัมพันธ์กับตัวเองมากที่สุดซึ่ง เท่ากับ 1 นั่นเอง

แต่เนื่องจากอนุกรมเวลาที่นำมาพิจารณาเป็นเพียงตัวอย่างสุ่ม ดังนั้น ในการวิเคราะห์ข้อมูลอนุกรม เวลาใด ๆ จึงจะพิจารณาจากค่า Sample Autocorrelation Function (Sample ACF) ซึ่งอาจจะแตกต่างไป ข้างเมื่อเทียบกับ ACF จากทฤษฎี

การคำนวณค่า Sample ACF : $\hat{\rho}(h)$ นั้นมีจุดประสงค์ เพื่อนำมาใช้ประมาณค่า Theoretical Autocorrelation Function : $\rho(h)$ และค่า Sample ACF ที่ได้นั้นจะถูกนำไปพล็อตลงใน "Correlogram" ซึ่งเป็นกราฟเพื่อใช้ประเมินว่าอนุกรมเวลาคงที่หรือไม่ นอกจากนี้ค่า Sample ACF ยังช่วยในการตัดสินใจ เบื้องต้นว่าควรเลือกแบบจำลองของ Box-Jenskin ชนิดใดกับอนุกรมเวลาที่กำลังพิจารณาอยู่

1.2.2 ฟังก์ชันสหสัมพันธ์ในตัวเองบางส่วน (Partial Autocorrelation Function : PACF)

เป็นค่าที่ใช้วัดความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่าง X_t กับ X_{t+h} โดยไม่มีอิทธิพลของ X_{t+h},\dots,X_{t+h-1} เข้ามาเกี่ยวข้อง เขียนแทนด้วยสัญลักษณ์ ϕ_{hh} , h = 1, 2, 3, ... เช่น ϕ_{33} เป็น ความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงระหว่าง X_t กับ X_{t-3} โดยไม่มีอิทธิพลของ X_{t-1} และ X_{t-2} เข้ามาเกี่ยวข้อง

$$\phi_{11}=corr(X_1,X_0)=\rho(1)$$

•

$$\phi_{11} = corr(X_h - X_h^{h-1}, X_0 - X_0^{h-1})$$
 , $h = 2, 3, ...$ (2.15)

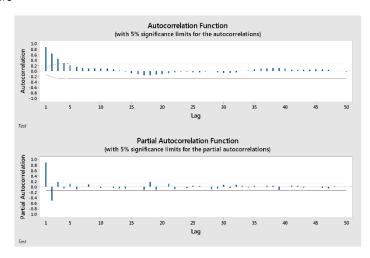
แต่เนื่องจากอนุกรมเวลาที่นำมาพิจารณาเป็นเพียงตัวอย่างสุ่ม ดังนั้น ในการวิเคราะห์ข้อมูลอนุกรม เวลาใด ๆ จึงจะพิจารณาจากค่า Sample Partial Autocorrelation Function (Sample PACF) ซึ่งอาจ แตกต่างไปบ้างเมื่อเทียบกับ PACF จากทฤษฎี ซึ่งค่า PACF ของตัวอย่างที่ได้ (Sample PACF : $\hat{\phi}_{hh}$) นั้นถูก นำไปพล็อตกราฟ PACF เพื่อช่วยในการตัดสินใจเลือกตัวแบบอนุกรมเวลาประกอบกับกราฟ Sample ACF

ซึ่งลักษณะของ ACF และ PACF ของตัวแบบ ARMA(p,q) สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 2.2

a	แสดงลักษณะของ			9	
$M \cap C \cap A \cap A \cap A$	11 00 00 00 10 10 10 0	$\Lambda \subset \Gamma \sqcup \cap \omega$	$D \wedge C \Gamma$	$\Theta \cap \Theta \cap \Theta \cap \Theta \cap \Theta$	$\Lambda D M \Lambda \Lambda$
191 1 2 1/11/1 / /	THE STATE OF THE S	AL FILAS	PALE	71 PINT(91 1LL 1 1 1 1	ARMA

	AR (p)	MA(q)	ARMA(p,q)	
۸۵۶	มีค่าลดลงอย่างรวดเร็ว	สิ้นสุดหลังจาก q	มีค่าลดลงอย่างรวดเร็ว	
ACF	(Tail off)	ช่วงเวลาที่แล้ว	(Tail off)	
PACF	สิ้นสุดหลังจาก p	มีค่าลดลงอย่างรวดเร็ว	มีค่าลดลงอย่างรวดเร็ว	
PACE	ช่วงเวลาที่แล้ว	(Tail off)	(Tail off)	

ในการพล็อตกราฟของทั้งสองฟังก์ชันจะสร้างกราฟจากข้อมูลอนุกรมเวลา โดยนำค่าสหสัมพันธ์ (correlation) ของข้อมูลที่ถูกแบ่งเป็นส่วน ๆ โดยแต่ละส่วนจะถูกแบ่งในช่วง k หน่วยเวลา ซึ่งจะสร้างกราฟ ออกมาได้ดังภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 แสดงการพล็อตกราฟ ACF และ PACF

ที่มา : (https://blog.minitab.com/hubfs/Imported Blog Media/acf pacf.jpg)

ซึ่งในการสรุปผลจากกราฟ สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 แสดงการสรุปผลจากการอ่านกราฟ ACF และ PACF

<mark>ACF</mark>	<mark>PACF</mark>	<u>Conclusion</u>		
มีค่าเข้าใกล้ 1 แบบคงที่ ไม่มี	มีค่าเข้าใกล้ 1 แบบคงที่ ไม่มี	ข้อมูลไม่มีความนิ่ง (Nonstationary)		
<mark>ลักษณะเรียวเล็กลง (taper)</mark>	<mark>ลักษณะเรียวเล็กลง (taper)</mark>	<mark>ต้องทำการ Differencing</mark>		
้ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ	ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ	ข้อมูลมีลักษณะแบบสุ่ม		
<u>เซนนา เทยพ.พ.ศก.ค.ด เมพ.ศก.ยา เมเค</u>	<u> </u>	(Random Series)		

1.3 เกณฑ์การคัดเลือกตัวแบบที่เหมาะสม

ในการพิจารณาแบบจำลองอนุกรมเวลาในบางครั้งอาจมีแบบจำลองที่เหมาะสมกับข้อมูลมากกว่า 1 ตัวแบบ ดังนั้นเครื่องมือที่ช่วยตัดสินใจว่ารูปแบบสมการใดเหมาะสมมากกว่ากัน สามารถพิจารณาได้จากค่า Akaike Information Criterion (AIC) และค่า Schwarz's Bayesian Information Criterion (BIC) โดย รูปแบบที่เหมาะสมมากกว่าจะมีค่า AIC และ BIC น้อยกว่า ซึ่งสรุปได้ว่าแบบจำลองสามารถใช้เป็นตัวแทนของ ข้อมูลจริงได้อย่างเหมาะสม

2. แบบจำลอง SVR (Support Vector Regression)

Support Vector Regression เป็นเทคนิคที่ใช้วิธีการของ Support Vector Machine (SVM) มา วิเคราะห์ความถดถอยระหว่าง Input vector และ Output variable ซึ่งนำมาใช้กับการพยากรณ์อนุกรม เวลาได้ โดยเปลี่ยนการจำแนกคลาสด้วย SVM เป็นการทำนายค่าด้วย SVR โดยมีเป้าหมาคือต้องการค้นหา ความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่าง Input vector ในมิติขนาด n ($x \in R^n$) และ Output variable ($y \in R$) เนื่องจาก SVR ถูกดัดแปลงมาจาก SVM ดังนั้นสมการความถดถอยของ SVR จึงมีความคล้ายคลึงกับสมการ Hyperplane ของ SVM

$$f(x) = \langle w, x \rangle + b$$
โดยที่ $w \in X, b \in \mathbb{R}$ (2.16)

โดยที่

 $\langle \cdot \, , \, \cdot \rangle$ คือ การทำ Dot product

 $oldsymbol{w}$ คือ ค่าน้ำหนักของ Support Vector

b คือ ค่าคงที่

ข้อมูลที่ใช้ในการพยากรณ์จะอยู่ในรูปแบบของ $\{(x_1,y_1),...,(x_l,y_l)\}\subset X imes\mathbb{R}$ โดยที่ X คือ ขนาดชนิดของข้อมูลนำเข้า และ \mathbb{R} คือ จำนวนจริง โดยเป้าหมายที่ต้องการ คือ การหาค่าของฟังก์ชัน f(x) โดยสามารถหาค่าได้โดยใช้สมการของลากรานจ์ (Lagrange multipliers) ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้ดังสมการ

$$f(x) = \sum_{i=1}^l (\alpha_i - \alpha_i^*) \langle x_i, x \rangle + b$$
 โดยที่ α_i และ α_i^* คือ ตัวคูณลากรานจ์ (2.15)

แต่ในกรณีที่ไม่สามารถทำการพยากรณ์ข้อมูลได้ใน 2 มิติจะมีการนำเคอร์เนลเข้ามาช่วย โดยมีสมกาม

$$f(x) = \sum_{i=1}^{l} (\alpha_i - \alpha_i^*) k(x_i, x) + b$$
 โดยที่ $k(x_i, x)$ คือ ค่าเคอร์เนล (2.17)

2.2.6 การหาค่าคาดเคลื่อนของการพยากรณ์อนุกรมเวลา

1. ค่ารากที่สองของค่าความคลาดเคลื่อนกำลังสองเฉลี่ย (Root Mean Squared Error : RMSF)

เป็นวิธีการวัดค่าความคลาดเคลื่อนแบบมาตรฐาน นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยวัดผลความ แม่นยำจากค่าที่แสดง โดยค่าที่ต่ำกว่าจะบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพของแบบจำลองที่ดีกว่า โดยมีสมการ ดังนี้

$$RMSE = \sqrt{\frac{1}{n} \sum_{t=1}^{n} (y_t - \widehat{y}_t)^2}$$
 (2.18)

โดย

n คือ จำนวนข้อมูลที่ใช้

 y_t คือ ค่าจริงที่เวลา t ใด ๆ $\widehat{y_t}$ คือ ค่าที่ได้จากการพยากรณ์ที่เวลา t ใด ๆ

2. ค่าความคลาดเคลื่อนสัมบูรณ์เฉลี่ย (Mean Absolute Error : MAE)

เป็นตัวชี้วัดที่ใช้กันทั่วไปสำหรับการวัดความแม่นยำของแบบจำลองการถดถอย โดยจะวัด ความแตกต่างสัมบูรณ์เฉลี่ยระหว่างค่าที่คาดการณ์และค่าจริงของตัวแปร คือค่าที่ไม่เป็นลบ โดยค่าที่ ต่ำกว่าจะบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพของแบบจำลองที่ดีกว่า โดยมีสมการดังนี้

$$MAE = \frac{1}{n} \sum_{t=1}^{n} |y_t - \widehat{y_t}|$$
 (2.19)

โดย

n คือ จำนวนข้อมูลที่ใช้

 y_t คือ ค่าจริงที่เวลา t ใด ๆ

 $\widehat{y_t}$ คือ ค่าที่ได้จากการพยากรณ์ที่เวลา t ใด ๆ

3. ค่าสัมบูรณ์ของเปอร์เซ็นต์ของความคลาดเคลื่อน (Mean Absolute Percentage Error: MAPE)

เป็นเมตริกที่ใช้กันทั่วไปสำหรับการวัดความแม่นยำของแบบจำลองการคาดการณ์ โดยจะวัด ความแตกต่างของเปอร์เซ็นต์สัมบูรณ์เฉลี่ยระหว่างค่าจริงและค่าที่คาดการณ์ของอนุกรมเวลา MAPE

จะแสดงเป็นเปอร์เซ็นต์ โดยค่าที่ต่ำกว่าจะบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพของแบบจำลองที่ดีขึ้น โดยมีสมการ ดังนี้

$$MAPE = \frac{1}{n} \sum_{t=1}^{n} \left| \frac{y_t - \widehat{y_t}}{y_t} \right| \times 100$$
 (2.20)

โดย

n คือ จำนวนข้อมูลที่ใช้

 y_t คือ ค่าจริงที่เวลา t ใด ๆ

 $\widehat{y_t}$ คือ ค่าที่ได้จากการพยากรณ์ที่เวลา t ใด ๆ

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพยากรณ์

ประวีณา ศาลิคุปต และกิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ, 2556, "ปัจจัยที่กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนระหว่าง เงินบาทกับดอลล่าร์สหรัฐอเมริกา (FACTORS DETERMINING THB/ USD EXCHANGE RATE)" โดยศึกษา ความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้ง 6 ตัวแปร ได้แก่ ดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง (REER), อัตราดอกเบี้ย, อัตราการ เปลี่ยนแปลงของปริมาณเงิน, อัตราการเปลี่ยนแปลงของทุนสำรองระหว่างประเทศ, อัตราการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการค้าสุทธิระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกา และอัตราการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ที่มีต่อ ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ที่มีผลต่ออัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทกับดอลลาร์สหรัฐอเมริกา โดยศึกษาข้อมูล ทุติยภูมิแบบรายเดือนตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2547 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2555 และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (MRA) ผลการวิจัยพบว่า การทดสอบโดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ได้ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.975 ประสิทธิภาพในการพยากรณ์ เท่ากับ ร้อยละ 95 และอิสระของ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์ เท่ากับ 0.373 พบว่า ดัชนีเงินบาทที่แท้จริงและอัตราดอกเบี้ยมี ความสัมพันธ์กับอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทกับดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ไม่มีความสัมพันธ์ กับอัตราแลกเปลี่ยนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วัลลภ คุ้มประดิษฐ์, 2561, "การพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐด้วยเทคนิคซี พพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน" ทำการศึกษาโดยใช้แบบจำลอง SVM ในการพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อ ดอลลาร์สหรัฐ และนำมาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการพยากรณ์ด้วยแบบจำลอง Random Walk และ แบบจำลอง ARIMA ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาความถูกต้องของทิศทางในการคาดการณ์ (Mean Directional Accuracy) แบบจำลอง SVM เกือบทุกกรณีมีประสิทธิภาพสูงกว่าแบบจำลอง ARIMA และ แบบจำลอง Random Walk โดยได้ความแม่นยำของ Mean Directional Accuracy สูงที่สุดเท่ากับ 51.943% แต่หากพิจารณาด้วยค่า RMSE พบว่า แบบจำลอง ARIMA มีประสิทธิภาพสูงสุด รองลงมาคือ แบบจำลอง SVM และแบบจำลอง Random Walk โดยได้ค่า RMSE ต่ำที่สุดเท่ากับ 0.004912313

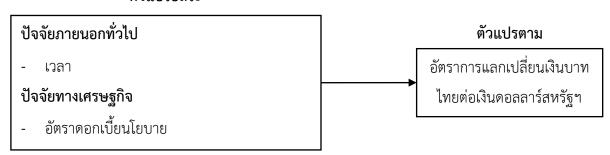
กมลวรรณ สารพานิช, 2555, "การพยากรณ์ราคาน้ำมันดิบล่วงหน้าในตลาดฟิวเจอรส์ในเม็กซ์โดยวิธี อารีมาและอารีแมกซ์" เป็นการศึกษาราคาน้ำมันดิบโดยใช้แบบจำลอง ARIMA และแบบจำลอง ARIMAX แล้ว นำมาเปรียบเทียบประสิทธิภาพด้วยค่า RMSE ผลการวิจัยพบว่า เมื่อพิจารณาค่าคลาดเคลื่อนด้วย RMSE พบว่าแบบจำลอง ARIMA และแบบจำลอง ARIMAX ได้ค่า RMSE เท่ากับ 1.004 เท่ากัน จึงสรุปได้ว่า แบบจำลอง ARIMA และแบบจำลอง ARIMAX ให้ผลการพยากรณ์ที่มีความแม่นยำไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 2.4 แสดงข้อมูลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชื่อ	ผู้แต่ง	ช่วง พยากรณ์	วิธีใช้	ตรวจสอบ	ผลการ วิเคราะห์
ปัจจัยที่กำหนด อัตราแลกเปลี่ยน ระหว่างเงินบาท กับดอลล่าร์ สหรัฐอเมริกา	ประวีณา ศาลิคุปต และกิตติพันธ์ คง สวัสดิ์เกียรติ	-	MRA	-	correlation
การพยากรณ์อัตรา แลกเปลี่ยนเงิน บาทต่อดอลลาร์ สหรัฐด้วยเทคนิค ซัพพอร์ตเวกเตอร์ แมชชีน	วัลลภ คุ้มประดิษฐ์	วัน	Random walk, ARIMA, Support Vector Machines	RMSE, Mean Directional Accuracy	ARIMA, Support Vector Machines
การพยากรณ์ราคา น้ำมันดิบล่วงหน้า ในตลาดฟิวเจอรส์ ไนเม็กซ์โดยวิธีอารี มาและอารีแมกซ์	กมลวรรณ สารพานิช	สัปดาห์	ARIMA, ARIMAX	RMSE	ARIMA, ARIMAX

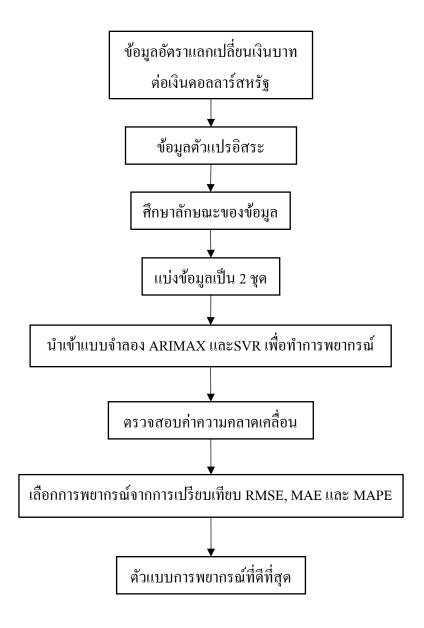
2.4 กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

บทที่ 3 การดำเนินงานวิจัย

ในงานวิจัยฉบับนี้ศึกษาการพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ โดยใช้ แบบจำลอง ARIMAX และแบบจำลอง SVR ซึ่งมีตัวแปรอิสระ 1 ตัวแปร คือ อัตราดอกเบี้ยนโยบาย แล้ว เตรียมข้อมูลด้วยกระบวนการ Data Preprocessing เพื่อให้ข้อมูลมีความเหมาะสมต่อการพยากรณ์ ในการ เลือกตัวแบบที่มีประสิทธิภาพที่สุดจะเลือกจากการนำผลพยากรณ์ไปคำนวณในวิธี RMSE, MAE และ MAPE และนำมาเปรียบเทียบกันระหว่าง 2 ตัวแบบเพื่อหาตัวแบบที่ให้ค่าความผิดพลาดน้อยที่สุด

ภาพที่ 3.1 วิธีการดำเนินการวิเคราะห์และสร้างตัวแบบของงานวิจัย

3.1 ชุดข้อมูลที่ใช้

- 3.1.1 รวบรวมข้อมูล
- 3.1.2 การเตรียมข้อมูล
- 3.1.3 การแบ่งข้อมูล
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสร้างแบบจำลองเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพ
 - 3.3.1 การวิเคราะห์อนุกรมเวลาของข้อมูล
 - 3.3.2 การตรวจสอบข้อมูล
 - 3.3.3 แบบจำลอง ARIMAX
 - 3.3.4 แบบจำลอง SVR
 - 3.3.5 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการพยากรณ์

3.1 ชุดข้อมูลที่ใช้

ในการวิจัยจะต้องทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ในการทำการวิเคราะห์ โดยนำข้อมูลมาทำความสะอาด แก้ไขปัญหาของข้อมูลให้เหมาะสมกับการวิเคราะห์ โดยมีกระบวนการดังนี้

3.1.1 รวบรวมข้อมูล

นำเข้าข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐจากธนาคารแห่งประเทศไทย (Bank of Thailand) ซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิและเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ถึงเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2567 จำนวนทั้งสิ้น 6,968 วันโดยรายละเอียดของข้อมูลมีดังนี้

ตารางที่ 3.1 โครงสร้างข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยน THB/USD

Date	Close	Open	High	Low
2/22/2548	38.355	38.55	38.56	38.27
2/23/2548	38.49	38.34	38.519	38.34
2/24/2548	38.45	38.475	38.485	38.32
2/25/2548	38.36	38.44	38.465	38.34
2/28/2548	38.24	38.345	38.4	38.2
3/1/2548	38.275	38.23	38.33	38.23
3/2/2548	38.35	38.26	38.405	38.26
3/3/2548	38.46	38.31	38.485	38.31

จากตารางที่ 3.1 เป็นตัวอย่างบางส่วนของข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนรายวันของ THB/USD จากทั้งหมด โดยแต่ละหัวข้อตารางมีรายละเอียดดังนี้

Date คือ วันที่ของอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ

Close คือ ราคาปิดของช่วงเวลานั้น

Open คือ ราคาเมื่อเปิดตลาดของช่วงเวลานั้น

High คือ ราคาสูงสุดของช่วงเวลานั้น

Low คือ ราคาต่ำสุดของช่วงเวลานั้น

ตารางที่ 3.2 โครงสร้างข้อมูลอัตราดอกเบี้ยนโยบาย

Date	Policy Rate
2/1/2548	2
3/1/2548	2.25
4/1/2548	2.25
5/1/2548	2.25
6/1/2548	2.5
7/1/2548	2.75
8/1/2548	2.75
9/1/2548	3.25

จากตารางที่ 3.2 เป็นตัวอย่างบางส่วนของข้อมูลอัตราดอกเบี้ยนโยบายรายเดือน นำข้อมูลมาจาก ธนาคารแห่งประเทศไทย (Bank of Thailand) ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 จำนวนทั้งสิ้น 229 เดือน

3.1.2 การเตรียมข้อมูล

1. การทำความสะอาดข้อมูล (Data Cleansing)

เนื่องจากข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ ถูกเก็บข้อมูลในรูปแบบรายวัน แต่ข้อมูล อัตราดอกเบี้ยนโยบายถูกเก็บข้อมูลในรูปแบบรายเดือน จึงทำให้ข้อมูลไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ร่วมกันได้ เพื่อกำจัดข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ จึงทำการจัดรูปแบบของข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐใหม่ ให้อยู่ในรูปแบบรายเดือนโดยการหาค่าเฉลี่ยราคาเปิดรายเดือนในแต่ละเดือนมาเพื่อปรับให้ข้อมูลตัวแปรทั้ง 2 ตัวแปรมีรูปแบบเดียวกัน จะได้ค่าตัวอย่างตามตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 ตารางการแปลงข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยน THB/USD จากรายวันเป็นรายเดือนโดยใช้ค่าเฉลี่ย

Date	Close	Open	High	Low
2/1/2548	38.4572	38.4595	38.56265	38.353
3/1/2548	31.83022	31.78848	31.91261	31.74457
4/1/2548	31.31864	31.33409	31.41273	31.26795
5/1/2548	31.26667	31.27571	31.34405	31.21833
6/1/2548	31.435	31.40591	31.50568	31.35977
7/1/2548	32.63591	32.60727	32.70295	32.55795
8/1/2548	33.08455	33.12295	33.20909	32.99682
9/1/2548	33.07545	33.01682	33.16205	32.92909
10/1/2548	33.43571	33.46976	33.57452	33.35619
11/1/2548	33.09091	33.075	33.20045	32.98136

2. การลดข้อมูล (Data Reduction)

เนื่องจากชุดข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐมีการรวบรวมข้อมูลที่ไม่จำเป็นต่อ การ วิเคราะห์ จึงทำการลบสดมภ์ที่ไม่ต้องการเพื่อเพิ่มความเร็วในการวิเคราะห์ข้อมูลให้รวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งข้อมูลที่ เรานำมาวิเคราะห์เราใช้เป็นข้อมูลราคาปิด ณ เวลานั้นเท่านั้น เราจึงทำการลบชุดข้อมูลอื่นให้เหลือเพียง 2 สดมภ์ดังนี้

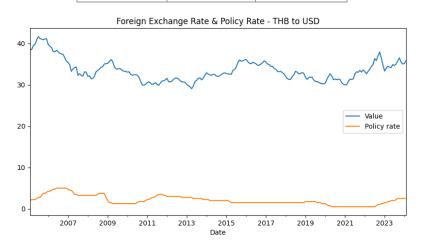
ตารางที่ 3.4 ชุดข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยน THB/USD เฉพาะราคาปิดที่สนใจศึกษา

Date	Close
2/1/2548	38.4572
3/1/2548	31.83022
4/1/2548	31.31864
5/1/2548	31.26667
6/1/2548	31.435
7/1/2548	32.63591
8/1/2548	33.08455
9/1/2548	33.07545
10/1/2548	33.43571
11/1/2548	33.09091

เมื่อทำการลดข้อมูลที่ไม่จำเป็นออกแล้ว จากนั้นทำการรวมข้อมูลทั้งสองชุดเข้าด้วยกัน เพื่อนำไป วิเคราะห์ต่อไป

ตารางที่ 3.5 ชุดข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยน THB/USD เฉพาะราคาปิดและข้อมูลอัตราดอกเบี้ยนโยบาย

Date	Close	Policy Rate
2/1/2548	38.4572	2
3/1/2548	31.83022	2.25
4/1/2548	31.31864	2.25
5/1/2548	31.26667	2.25
6/1/2548	31.435	2.5
7/1/2548	32.63591	2.75
8/1/2548	33.08455	2.75
9/1/2548	33.07545	3.25

ภาพที่ 3.2 แสดงลักษณะของข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐเฉพาะราคาปิดรายเดือน และอัตราดอกเบี้ยนโยบาย

3.1.3 การแบ่งข้อมูล

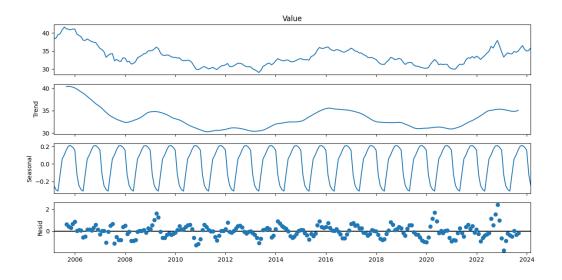
ในการแบ่งข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ด้วยเทคนิค Walk Forward Analysis จะทำการแบ่งข้อมูล สำหรับชุดข้อมูลในการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกคือข้อมูลที่เรียกว่า "In-Sample" หรือ "Training data" ที่นำมาใช้ในกระบวนการออกแบบและทดสอบแบบจำลอง ส่วนที่สองคือข้อมูล "Out-of-Sample" หรือ "Test data" ที่ถูกแยกออกมาเพื่อนำมาใช้ทดสอบความเสถียรของแบบจำลองที่ถูกออกแบบมาจาก ข้อมูล In-Sample โดยกำหนดกรอบช่วงเวลาของ Training Data เท่ากับ 6 เดือน และ Test Data เท่ากับ 3 เดือน แล้วทำการเลื่อนกรอบช่วงเวลาทั้งของ Training Data และ Test Data ไปข้างหน้าทีละช่วงจนครบ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการทำการวิเคราะห์ข้อมูลและสร้างแบบจำลองนั้น จะใช้โปรแกรม Excel และโปรแกรม VScode โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 3.2.1 โปรแกรม Excel นำมาใช้ในการรวบรวมข้อมูล ทำความสะอาดข้อมูล ลดข้อมูลและรวมข้อมูล
- 3.2.2 โปรแกรม VScode (Visual Studio Code) เป็นโปรแกรม Code Editor ที่ใช้ในการแก้ไขและ ปรับแต่งโค้ด จากค่ายไมโครซอฟท์ ซึ่งเหมาะสำหรับพัฒนาโปรแกรมที่ต้องการใช้งานข้ามแพลตฟอร์ม โดยใน งานวิจัยนำมาใช้ในการจัดการข้อมูล และสร้างแบบจำลองเพื่อหาตัวแบบที่ดีที่สุด โดยใช้ภาษา Python ซึ่งจะ ประกอบไปด้วย module ต่าง ๆ ดังนี้
 - 1. Pandas ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
 - 2. Numpy ใช้สำหรับการคำนวณทางคณิตศาสตาร์
 - 3. sklearn.linear_model ใช้สำหรับการนำเข้าฟังก์ชัน LinearRegression
 - 4. sklearn.model_selection ใช้สำหรับการนำเข้าฟังก์ชัน train_test_split
 - 5. sklearn.preprocessing ใช้สำหรับการนำเข้าฟังก์ชัน StandardScaler
 - 6. sklearn.svm ใช้สำหรับการนำเข้าฟังก์ชัน SVR
 - 7. sklearn.metrics ใช้สำหรับการนำเข้าฟังก์ชัน mean_squared_error, mean_absolute_error,
 - r2_score
 - 8. matplotlib.pyplot ใช้สำหรับการ plot graph
- 3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลและสร้างแบบจำลองเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพ
 - 3.3.1 การวิเคราะห์อนุกรมเวลาของข้อมูล

ในการการตรวจสอบค่าคลาดเคลื่อนของข้อมูลจะทำการแยกส่วนองค์ประกอบของข้อมูล เพื่อ ตรวจสอบว่าข้อมูลมีองค์ประกอบของแนวโน้มและฤดูกาล โดยสามารถแยกองค์ประกอบข้อมูลดังภาพที่ 3.3

ภาพที่ 3.3 แสดงองค์ประกอบของชุดข้อมูล จากนั้นทำการทดสอบอนุกรมเวลา เพื่อตรวจสอบแนวโน้มและฤดูกาล

การทดสอบแนวโน้ม (Mann-Kendall Test)

สมมติฐานการทดสอบ

H₀ : อนุกรมเวลาไม่มีอิทธิพลของแนวโน้ม

 H_1 : อนุกรมเวลามีอิทธิพลของแนวโน้ม

ได้ค่า P-value เท่ากับ 0.018 ซึ่งน้อยกว่า 0.05 จึงปฏิเสธ H₀ สรุปได้ว่า อนุกรมเวลามี อิทธิพลของแนวโน้ม

การทดสอบฤดูกาล (Kruskal-Wallis Test)

สมมติฐานการทดสอบ

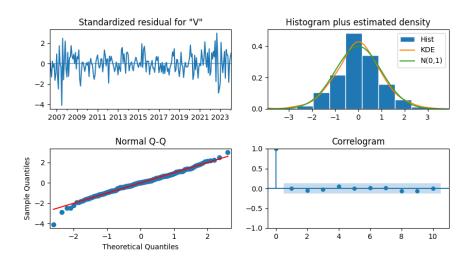
H₀ : อนุกรมเวลาไม่มีอิทธิพลของฤดูกาล

H₁ : อนุกรมเวลามีอิทธิพลของฤดูกาล

ได้ค่า P-value เท่ากับ 1.12 ซึ่งมากกว่า 0.05 จึงยอมรับ H_0 สรุปได้ว่า อนุกรมเวลาไม่มี อิทธิพลของฤดูกาล

3.3.2 การตรวจสอบข้อมูล

ในการทดสอบการแจกแจงแบบปกติของค่าคลาดเคลื่อนของข้อมูล ได้ทดลองพล็อตกราฟเพื่อดูกราฟ แจกแจงเบื้องต้น แสดงดังภาพที่ 3.4

ภาพที่ 3.4 แสดงการแจกแจงของชุดข้อมูล

<mark>จากนั้นทำการทดสอบการแจกแจงปกติของข้อมูล</mark>

การทดสอบโดย Shapiro-Wilk test

สมมติฐานการทดสอบ

 H_0 : ชุดข้อมูลอนุกรมเวลามีการแจกแจงแบบปกติ

 H_1 : ชุดข้อมูลอนุกรมเวลาไม่มีการแจกแจงแบบปกติ

ได้ค่า P-value เท่ากับ 0.929 ซึ่งมากกว่า 0.05 จึงยอมรับ H₀ สรุปได้ว่า <mark>ชุดข้อมูลอนุกรม</mark> <mark>เวลามีการแจกแจงแบบปกติ</mark>

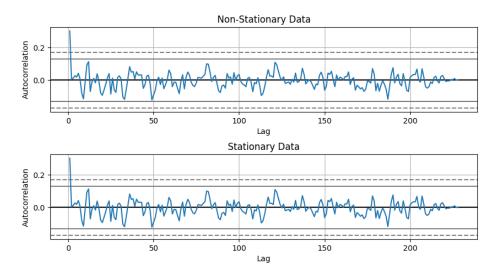
3.3.3 แบบจำลอง ARIMAX

ในการสร้างแบบจำลอง ARIMAX เพื่อให้แบบจำลองมีประสิทธิภาพที่สุดจะต้องทำการ Unit Root Test ด้วยวิธีการ ADF เพื่อตรวจสอบและทำให้ข้อมูลเป็น Stationary จากนั้นหาใช้เทคนิค AIC และ BIC เป็น ดัชนีเพื่อกำหนดค่า p และ q ที่เหมาะสม จากนั้นประมาณค่าพารามิเตอร์เพื่อตรวจสอบว่าแบบจำลองมีความ

เหมาะสมกับชุดข้อมูลหรือไม่ เมื่อได้แบบจำลองที่เหมาะสมแล้วก็ทำการพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อ เงินดอลลาร์สหรัฐ และประเมินประสิทธิภาพของแบบจำลองด้วยวิธี RMSE, MAE และ MAPE

3.3.3.1 การทดสอบ Unit Root Test

เป็นการตรวจสอบลักษณะของชุดข้อมูลนั้นว่า ข้อมูลมีความนิ่ง (Stationary) หรือไม่ โดยการดูจาก รูปแบบของชุดข้อมูลและใช้วิธีการทดสอบ Augmented Dickey-Fuller (ADF)

ภาพที่ 3.5 แสดงความนิ่ง (Stationary) ของข้อมูล

จากภาพที่ 3.5 พบว่าชุดข้อมูลเป็นข้อมูลที่มีลักษณะนิ่ง (Stationary) ซึ่งไม่ต้องปรับค่าข้อมูล (Differencing Data) สามารถนำไปใช้ในการสร้างแบบจำลอง ARIMAX ต่อไป

ตารางที่ 3.6 ค่า ADF ที่ได้จากการทำ Unit Root Test

Augmented Dickey-Fuller		
p-value	1.479677e-17	

จากตารางที่ 3.6 ค่า ADF ที่ได้จากการทำ Unit Root Test มีค่า p-value < 0.05 แสดงว่าชุดข้อมูล มีลักษณะนิ่ง (Stationary)

3.3.3.2 การทดสอบสหสัมพันธ์ของข้อมูล (Ljung-Box Test)

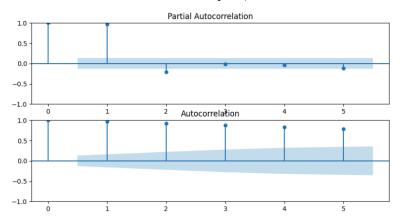
เป็นการตรวจสอบลักษณะของชุดข้อมูลนั้นว่า มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง (Autocorrelation) หรือไม่ โดยการดูจากรูปแบบของชุดข้อมูลและใช้วิธีการ Ljung-Box Test

สมมติฐานการทดสอบ

H₀ : ข้อมูลอนุกรมเวลา ณ เวลา t+h ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับข้อมูลอนุกรม เวลา ณ เวลา t

H₁ : ข้อมูลอนุกรมเวลา ณ เวลา t+h มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับข้อมูลอนุกรม เวลา ณ เวลา t

ได้ค่า P-value เท่ากับ 0.9541 ซึ่งมากกว่า 0.05 จึงยอมรับ H_0 สรุปได้ว่า ข้อมูลอนุกรมเวลา ณ เวลา t+h ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับข้อมูลอนุกรมเวลา ณ เวลา t

ภาพที่ 3.6 แสดงความสัมพันธ์ (Autocorrelation) ของข้อมูล

3.3.3.3 การคัดเลือกตัวแบบที่เหมาะสมสำหรับแบบจำลอง ARIMAX

ในการพิจารณาแบบจำลอง ARIMAX จากค่า Akaike Information Criterion (AIC) และค่า Schwarz's Bayesian Information Criterion (BIC) เพื่อให้ได้ตัวแบบที่เหมาะสมที่สุด สามารถแสดงค่าของ แต่ละตัวแบบได้ดังตารางที่ 3.7

ตารางที่ 3.7 แสดงค่า Akaike Information Criterion (AIC) และค่า Schwarz's Bayesian Information Criterion (BIC) ของแต่ละ ARIMA(p,d,q)

ARIMA(p,d,q)	AIC	BIC
ARIMA(0,0,0)	1466.343	1473.517
ARIMA(0,1,1)	409.953	417.120
ARIMA(0,1,2)	411.876	422.627
ARIMA(1,1,0)	412.609	419.776
ARIMA(1,1,1)	411.890	422.641
ARIMA(1,1,2)	411.732	426.066
ARIMA(2,1,2)	413.699	431.617

จากตารางที่ 3.7 จะพบว่าแบบจำลองที่ให้ค่า AIC และค่า BIC ต่ำที่สุดคือ แบบจำลอง ARIMA(0,1,1) จึงเลือกใช้แบบจำลองนี้สำหรับการสร้างแบบจำลอง ARIMAX เพื่อพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยน

3.3.4 แบบจำลอง SVR

วิเคราะห์ความถดถอยระหว่าง Input vector และ Output variable ซึ่งนำมาใช้กับการพยากรณ์ อนุกรมเวลาได้ โดยหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่าง Input vector ในมิติขนาด n ($x \in R^n$) และ Output variable ($y \in R$) ข้อมูลที่ใช้ในการพยากรณ์จะอยู่ในรูปแบบของ $\{(x_1,y_1),...,(x_l,y_l)\} \subset X \times \mathbb{R}$ โดยที่ X คือ ขนาดชนิดของข้อมูลนำเข้า และ \mathbb{R} คือ จำนวนจริง โดยเป้าหมายที่ต้องการ คือ การ หาค่าของฟังก์ชัน f(x)

3.3.5 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการพยากรณ์

การประเมินประสิทธิภาพผลการทดลองของแบบจำลองที่งสองแบบจำลองจะใช้การเปรียบเทียบค่า RMSE, MAE และ MAPE และเลือกแบบจำลองที่ให้ค่าความคลาดเคลื่อนต่ำที่สุดเป็นแบบจำลองที่เหมาะสม ต่อการพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐโดยใช้ตัวแปรภายนอก นั่นคือ อัตราดอกเบี้ย นโยบาย

บทที่ 4

ผลการวิจัยและการอภิปราย

ในการศึกษาการพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐโดยใช้ปัจจัยนอกเสริมนั่นคือ อัตราดอกเบี้ยนโยบาย ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2567 จำนวนทั้งสิ้น 229 เดือน โดยการทำ Walk Forward Analysis ได้กำหนดกรอบช่วงเวลาสำหรับทำ ของ Training Data เท่ากับ 6 เดือน และ Test Data เท่ากับ 3 เดือน แล้วทำการเลื่อนกรอบช่วงเวลาทั้งของ Training Data และ Test Data ไปข้างหน้าทีละช่วงจนครบซึ่งเลือกใช้แบบจำลองการพยากรณ์ 2 ตัวแบบ คือ แบบจำลอง ARIMAX (Autoregressive Integrated Moving Average with exogenous) และแบบจำลอง SVR (Support Vector Regression) ได้ทำการสร้างแบบจำลองเพื่อนำมาประเมินประสิทธิภาพ และสรุปผลได้ดังนี้

4.1 ผลการพยากรณ์จากแบบจำลอง ARIMAX (Autoregressive Integrated Moving Average with exogenous)

จากการทดสอบการพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ ในระยะเวลา 3 เดือน โดยใช้ข้อมูลตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2567 และเพิ่มตัวแปรภายนอก 1 ตัว คือ อัตราดอกเบี้ยนโยบาย ซึ่งในการใช้แบบจำลอง ARIMAX(p,d,q) จะแทนค่าด้วยตัวแปร p = 0, d = 1, q = 1 ได้เป็นแบบจำลอง ARIMAX(0,1,1) <mark>เมื่อนำมาพยากรณ์ 3 ช่วงเวลา</mark> ได้ผลการพยากรณ์ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการพยากรณ์ 3 ช่วงเวลาโดยใช้แบบจำลอง ARIMAX

<mark>จำนวนเดือนพยากรณ์ล่วงหน้า</mark>	<mark>ค่าจริง</mark>	<mark>ค่าพยากรณ์</mark>
1	<mark>35.133043</mark>	<mark>36.005971</mark>
2	<mark>35.852381</mark>	<mark>35.852963</mark>
3	<mark>35.852381</mark>	<mark>35.891549</mark>

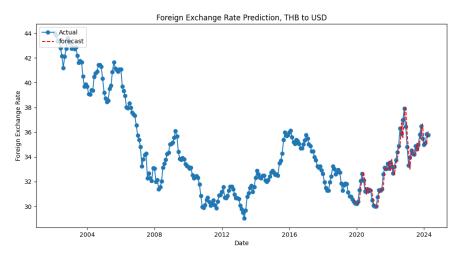
ตารางที่ 4.2 แสดงค่าความแม่นยำของค่าพยากรณ์ด้วยตัวแบบ ARIMAX(0,1,1)

Walk Forward Analysis	<mark>RMSE</mark>	MAE	MAPE
ARIMAX(0,1,1)	<mark>0.54554</mark>	<mark>0.41625</mark>	<mark>1.25 %</mark>

จากตารางที่ 4.2 ผลการทดลองแสดงว่าการใช้ตัวแปรภายนอกส่งผลให้คลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ RMSE เท่ากับ 0.54554, MAE เท่ากับ 0.41625 และ MAPE เท่ากับ 1.25 % ซึ่งความคลาดเคลื่อนน้อยมาก จะได้สมการคือ

$$(1 - B)y_t = (1 - \theta_1 B)\varepsilon_t + (a_1 X_{1t})$$
(4.1)

สามารถแสดงการพยากรณ์เปรียบเทียบได้ดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 แสดงการพยากรณ์ค่าจริงเทียบกับค่าพยากรณ์โดยใช้ตัวแปรภายนอกจากแบบจำลอง ARIMAX

4.2. ผลการพยากรณ์จากแบบจำลอง SVR (Support Vector Regression)

จากการทดสอบการพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐ ในระยะเวลา 3 เดือน โดยใช้ข้อมูลตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2567 และเพิ่มตัวแปรภายนอก 1 ตัว คือ อัตราดอกเบี้ยนโยบาย ซึ่งในการสร้างแบบจำลอง SVR จะกำหนดพารามิเตอร์ C = 1.0 และ epsilon = 0.1 และสามารถประเมินผลแบบจำลองด้วย RMSE, MAE และ MAPE โดยการใช้ดอกเบี้ยนโยบายเป็นตัวแปร ภายนอก เมื่อนำมาพยากรณ์ 3 ช่วงเวลา ได้ผลการพยากรณ์ดังตารางที่ 4.3

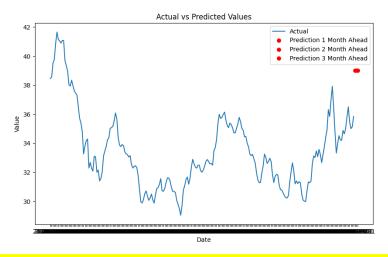
ตารางที่ 4.3 ผลการพยากรณ์ 3 ช่วงเวลาโดยใช้แบบจำลอง SVR

<mark>จำนวนเดือน</mark> พยากรณ์ล่วงหน้า	<mark>ค่าจริง</mark>	ค่าพยากรณ์
1	<mark>35.133043</mark>	<mark>39.024448</mark>
<mark>2</mark>	<mark>35.852381</mark>	<mark>39.024448</mark>
3	<mark>35.852381</mark>	<mark>39.024448</mark>

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าความแม่นยำของค่าพยากรณ์ด้วยตัวแบบ ARIMAX(0,1,1)

Walk Forward Analysis	<mark>RMSE</mark>	MAE	MAPE
<mark>SVR</mark>	<mark>0.96868</mark>	<mark>0.65347</mark>	<mark>1.95 %</mark>

จากตารางที่ 4.4 จะได้ค่าความผิดพลาดจากการพยากรณ์โดยแบบจำลอง SVR ที่น้อยที่สุด คือ RMSE เท่ากับ 0.96868, MAE เท่ากับ 0.65347 และ MAPE เท่ากับ 1.95 % และแสดงการพยากรณ์เปรียบเทียบได้ ดังภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2 แสดงการพยากรณ์ค่าจริงเทียบกับค่าพยากรณ์โดยใช้ตัวแปรภายนอกจากแบบจำลอง SVR

4.3. เปรียบเทียบผลการพยากรณ์

จากผลการทดลองสร้างแบบจำลองทั้ง 2 แบบ นั่นคือ แบบจำลอง ARIMAX และแบบจำลอง SVR โดยหาค่าความคลาดเคลื่อนของทั้ง 2 ตัวแบบมาสรุปเพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพเพื่อหาแบบจำลองที่ดีที่สุด ได้ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบค่าความคลาดเคลื่อนของแบบจำลอง ARIMAX และแบบจำลอง SVR

<mark>แบบจำลอง</mark>	<mark>RMSE</mark>	MAE	<mark>MAPE</mark>
ARIMAX(0,1,1)	<mark>0.54554</mark>	<mark>0.41625</mark>	<mark>1.25 %</mark>
SVR	<mark>0.96868</mark>	<mark>0.65347</mark>	<mark>1.95 %</mark>

จากตารางที่ 4.5 เมื่อนำค่าของแบบจำลองมาเปรียบเทียบกันแล้ว พบว่า แบบจำลองที่ให้ค่าความ คลาดเคลื่อนน้อยที่สุด นั่นคือ ARIMAX(0,1,1) มีค่า MAPE เท่ากับ 1.25 %

จากนั้นนำผลมาเปรียบเทียบกับการศึกษาก่อนหน้าที่สร้างแบบจำลองโดยไม่ใช้ตัวแปรภายนอกเสริม ได้ผลดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบค่าความคลาดเคลื่อนของแบบจำลอง ARIMA และแบบจำลอง ARIMAX

<mark>แบบจำลอง</mark>	<mark>RMSE</mark>	MAE	MAPE
ARIMA(2,1,2)	<mark>1.27548</mark>	<mark>1.0748</mark>	<mark>3.26 %</mark>
ARIMAX(0,1,1)	<mark>0.54554</mark>	<mark>0.41625</mark>	<mark>1.25 %</mark>

จากตารางที่ 4.6 เมื่อนำค่าของแบบจำลองมาเปรียบเทียบกันแล้ว พบว่า แบบจำลองที่ให้ค่าความ คลาดเคลื่อนน้อยที่สุด นั่นคือ ARIMA(0,1,1) มีค่า MAPE เท่ากับ 1.25 %

บทที่ 5

ผลการศึกษา

จากการศึกษาการพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐโดยใช้ปัจจัยนอกเสริม นั่น คือ อัตราดอกเบี้ยนโยบาย โดยศึกษาชุดข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐจากธนาคารแห่ง ประเทศไทย (Bank of Thailand) ซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิและเป็นข้อมูลเชิงปริมาณ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2567 จำนวนทั้งสิ้น 229 เดือน ซึ่งใช้แบบจำลองในการพยากรณ์ 2 ตัว แบบ นั่นคือ แบบจำลอง Autoregressive Integrated Moving Average with exogenous (ARIMAX) และ แบบจำลอง Support Vector Regression (SVR) เพื่อ<mark>เปรียบเทียบผลการพยากรณ์ล่วงหน้า 3 เดือน</mark> โดยใช้ การเปรียบเทียบประสิทธิภาพแบบจำลองด้วยค่า RMSE, MAE และ MAPE

5.1 สรุปผลการศึกษา

ในการพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐโดยใช้ปัจจัยนอกเสริม โดยใช้ แบบจำลองในการพยากรณ์ 2 ตัวแบบ นั่นคือ แบบจำลอง ARIMAX และแบบจำลอง SVR จากนั้นพิจารณาค่า RMSE, MAE และ MAPE ของตัวแบบ

ตารางที่ 5.1 เปรียบเทียบค่าความคลาดเคลื่อนของแต่ละแบบจำลอง

<mark>ข้อมูล</mark>	<mark>แบบจำลอง</mark>	RMSE	MAE	MAPE
<mark>ไม่ใช้ปัจจัยภายนอกเสริม</mark>	ARIMA(2,1,2)	<mark>1.27548</mark>	<mark>1.0748</mark>	<mark>3.26 %</mark>
ใช้ปัจจัยภายนอกเสริม —	ARIMAX(0,1,1)	<mark>0.54554</mark>	<mark>0.41625</mark>	<mark>1.25 %</mark>
	SVR	<mark>0.65347</mark>	<mark>0.96868</mark>	<mark>1.95 %</mark>

เมื่อนำผลพยากรณ์ที่ได้มาเปรียบเทียบกัน พบว่า แบบจำลองที่ให้ค่าคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด คือ แบบจำลอง ARIMAX(0,1,1) หรือ แบบจำลอง ARIMAX ซึ่งให้ค่า MAPE เท่ากับ 1.25 % ในกรณีที่ใช้ตัวแปร ภายนอกเสริม และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับการศึกษาก่อนหน้าพบว่าแบบจำลอง ARIMAX ให้ค่าการ พยากรณ์มีค่าความคลาดเคลื่อนเปอร์เซ็นต์ต่ำที่สุด

ซึ่งสามารถนำมาเขียนเป็นสมการของแบบจำลอง ARIMAX ได้ดังนี้

$$(1 - B)y_t = (1 - \theta_1 B)\varepsilon_t + (a_1 X_{1t})$$
 (5.1)

5.2 อภิปรายผล

จากการพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อเงินดอลลาร์สหรัฐโดยใช้ปัจจัยนอกเสริม นั่นคือ อัตรา ดอกเบี้ยนโยบาย เมื่อพิจารณาค่า RMSE, MAE และ MAPE ของตัวแบบ <mark>จะพบว่าแบบจำลองที่ดีที่สุดคือ</mark> ARIMAX(0,1,1) หรือ แบบจำลอง ARIMAX โดยมีค่า MAPE เท่ากับ 1.25 % แต่เมื่อเปรียบเทียบในกรณีที่ไม่ ใช้ปัจจัยภายนอกเสริม พบว่าแบบจำลอง ARIMAX ให้ค่าการพยากรณ์มีค่าความคลาดเคลื่อนเปอร์เซ็นต์ต่ำ ที่สุด

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยได้รวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวคิดในการปรับปรุงวิธีการวิจัย การพยากรณ์ให้ดียิ่งขึ้น ได้ดังนี้

- 5.3.1 เพิ่มปัจจัยภายนอกที่สามารถคาดการณ์ในอนาคตได้ เพื่อให้โมเดลมีการพยากรณ์ได้แม่นยำมาก ยิ่งขึ้น
- 5.3.2 ในแบบจำลอง SVR อาจมีการปรับค่าพารามิเตอร์ให้หลากหลายยิ่งขึ้นเพื่อให้ได้ค่าพารามิเตอร์ ที่เหมาะสมที่สดสำหรับหารพยากรณ์

เอกสารอ้างอิง

- [1] ธนศักดิ์ ท่อนโพธิ์, 2564, **การพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราโดยใช้ SARIMAX กับ ANN**, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์, คณะวิทยาศาสตร์, มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- [2] ธนาคารแห่งประเทศไทย, "มาทำความรู้จักกับคำว่า "อัตราแลกเปลี่ยน"กัน" [Online], Available : https://www.bot.or.th/th/our-roles/financial-markets/Foreign-Exchange-Market/Fx-hedging/What.html#:~:text=%E0%B8%AD%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%A3%E0%B8%B2%E0%B9%81%E0%B8%A5%E0%B8%81%E0%B9%80%E0%B8%9B%E0%B8%A5%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%A2%E0%B8%99%E0%B9%80%E0%B8%9B%E0%B9%87%E0%B8%99%E0%B8%95%E0%B8%B1%E0%B8%A7%E0%B9%81%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%AA%E0%B8%B3%E0%B8%B4%E0%B8%B1%E0%B8%B1%E0%B8%B0,%E0%B9%80%E0%B8%9E%E0%B8%B4%E0%B8%B4%E0%B8%B1%E0%B8%B0,%E0%B9%80%E0%B8%9P%E0%B8%B4%E0%B8%B4%E0%B8%B8%E0%B8%B4%E0%B8%B6%E0%B9%89%E0%B8%99%20%E0%B8%B4%E0%B8%AB%E0%B8%A3%E0%B8%B7%E0%B8%AD%E0%B8%B2%E0%B8%B2%E0%B8%94%E0%B8%97%E0%B8%B8%E0%B8%99%E0%B8%B9%E0%B8%B2%E0%B8%94%E0%B8%97%E0%B8%B8%E0%B8%B8%B9%E0%B8%94%E0%B9%89,[10 สิงหาคม 2566].
- [3] ธีร์ธวัช แก้ววิจิตร, 2559, **การเพิ่มประสิทธิภาพซัพพอร์ตเวกเตอร์รีเกรสชันในการพยากรณ์อนุกรม เวลา**, วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์, คณะวิศวกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- [4] ประวีณา ศาลิคุปต และกิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ, 2556, "ปัจจัยที่กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนระหว่าง เงินบาทกับดอลล่าร์สหรัฐอเมริกา", **วารสารการเงิน การลงทุน การตลาด และการบริหารธุรกิจ**, เมษายน มิถุนายน 2556, ปีที่ 3, ฉบับที่ 2.
- [5] รณชัย ชื่นธวัช, กิตติศักดิ์ เกิดประสพ และนิตยา เกิดประสพ, 2560, "การพยากรณ์ความต้องการใช้ งานหน่วยจำหน่ายไฟฟ้าด้วยซัพพอร์ตเวกเตอร์รีเกรสชันแบบตรวจสอบสลับ 3 ส่วน", **วารสารวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี**, มกราคม เมษายน 2560, ปีที่ 19, ฉบับที่ 1.
- [6] วัลลภ คุ้มประดิษฐ์, 2561, "การพยากรณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐด้วยเทคนิคซี พพอร์ตเวกเตอร์แมชชีน", **การประชุมวิชาการระดับชาติของนักเศรษฐศาสตร์**, ครั้งที่ 12, 13 กรกฎาคม 2561, หน้า 214-231.

- [7] ศศิวุฒิ ไชยะเดชะ, 2563, "ARIMA Model ตอนที่ 2: หา Integrated (d) และ Stationary analysis" [Online], Available : https://lengyi.medium.com/arima-model-%E0%B8%95%E0%B8%AD%E0%B8%99%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88-2-%E0%B8%AB%E0%B8%B2-integrated-d-%E0%B9%81%E0%B8%A5%E0%B8%B0-stationary-analysis-38df96394207, [14 เมษายน 2563].
- [8] ศศิวุฒิ ไชยะเดชะ, 2563, "Forecast ราคาน้ำมัน จากข้อมูลย้อนหลังด้วย SARIMA Model" [Online], Available : https://lengyi.medium.com/sarima-oil-price-forecast-7f6006562214, [18 กันยายน 2563].
- [9] ศศิวุฒิ ไชยะเดชะ, 2563, "ใช้ Support Vector Regression (SVR) ทำ Forward-looking model" [Online], Available: https://lengyi.medium.com/support-vector-regression-forward-looking-model-9e9a0c8572e1, [9 มิถุนายน 2563].
- [10] สถาบันนวัตกรรมและธรรมาภิบาลข้อมูล, 2566, "TimeSeries Data หรือ ข้อมูลอนุกรมเวลา คือ อะไร" [Online], Available : https://digi.data.go.th/blog/what-is-time-series-data/, [16 สิงหาคม 2566].
- [11] อนุธิดา อนันต์ทรัพย์สุข, 2560, **การเปรียบเทียบตัวแบบอนุกรมเวลาแบบผสมสำหรับการพยากรณ์** ข้อมูลอนุกรมเวลาที่มีปัจจัยเชิงฤดูกาล, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสถิติ, ภาควิชาสถิติ, คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [12] Amazon, "การพยากรณ์คืออะไร" [Online], Available : https://aws.amazon.com/th/what-is/forecast/, [16 สิงหาคม 2566].
- [13] Appiah, S.T. and Adetunde, I.A., 2011, "Forecasting Exchange Rate Between the Ghana Cedi and the US Dollar using Time Series Analysis", **Current Research Journal of Economic Theory**, August 2011, Vol. 3, No. 2.
- [14] Yasir, M. et al., 2019, "An Intelligent Event-Sentiment-Based Daily Foreign Exchange Rate Forecasting System", Applied Sciences, July 2019, Vol.9, No. 15.

ภาคผนวก

Script code ARIMA & SARIMAX

import numpy as np

import pandas as pd

import matplotlib.pyplot as plt

import os

import seaborn as sns

%matplotlib inline

import statsmodels.api as sm

from statsmodels.tsa.seasonal import seasonal decompose

from statsmodels.tsa.arima.model import ARIMA

from statsmodels.tsa.statespace.sarimax import SARIMAX

from pmdarima import auto_arima

from statsmodels.graphics.tsaplots import plot acf, plot pacf

from pandas.plotting import autocorrelation plot

from statsmodels.tsa.stattools import adfuller

import statsmodels.tsa.api as smt

from math import sqrt

from sklearn import preprocessing

from sklearn.metrics import r2_score , mean_absolute_error ,

mean_absolute_percentage_error , mean_squared_error

from sklearn.model selection import TimeSeriesSplit

from sklearn.linear model import LinearRegression

```
import pymannkendall as mk
import pingouin as pg
from scipy.stats import kruskal
from scipy import stats
import pickle
import warnings
warnings.filterwarnings('ignore')
df = pd.read csv('Merged Data.csv')
df.head()
df.shape
df.isnull().sum()
df.duplicated().sum()
df.dtypes
df.describe()
df['Date'] = pd.to_datetime(df['Date'])
df.set index('Date', inplace = True)
df.plot(figsize = (10,5)) #Plot Graph
plt.title('Exchange & Policy Rate - THB to USD')
plt.show()
Check_trend = mk.original_test(df['Value'])
print(Check trend)
Check Seasonal = kruskal(df['Policy rate'], df['Value'])
```

```
print(Check_Seasonal)
plt.rcParams['figure.figsize'] = (12,6)
decomposition = seasonal decompose(df.Value, period = 12, model = 'additive')
decomposition.plot()
plt.show()
def adf check(time series):
  result = adfuller(time series , autolag = 'AIC')
   label = pd.Series(result[0:4], index=['Test Statistic','p-value','Number of Lags Used','Number
of Observations Used'])
  for key, value in result[4].items():
     label['Critical Value (%s)'%key] = value
   print(label)
  if result[1] <= 0.05:
     print('Strong evidence against the null hypothesis, hence REJECT null hypothesis and
the series is Stationary')
   else:
     print ('Weak evidence against the null hypothesis, hence ACCEPT null hypothesis and
the series is Not Stationary ')
adf_check(df['Value'])
df1 = df.diff().dropna()
print('Count of value', df1.shape[0])
df1.head()
adf check(df1.Value)
```

```
fig, (ax1,ax2) = plt.subplots(nrows = 2, ncols = 1, sharex = False, sharey = False, figsize =
(12,6)
ax1 = autocorrelation_plot(df1, ax = ax1)
ax1.set title('Non-Stationary Data')
ax2 = autocorrelation plot(df1, ax = ax2)
ax2.set_title('Stationary Data')
plt.subplots adjust(hspace = 0.5)
plt.show()
model_arimax = auto_arima(df['Value'],
                   exog = df['Policy rate'],
                   m = 12,
                   d = 1,
                   seasonal = False,
                   \max \text{ order = 8,}
                   test = 'adf',
                   trace = True)
model arimax.summary()
model arimax1 = SARIMAX(df['Value'],
                  order = (0,1,1),
                  seasonal order = (0,0,0,0),
                  exog = df['Policy rate'],
                 freq = 'M',
                  enforce stationarity = False,
```

```
enforce invertibility = False)
result = model arimax1.fit(disp = False)
result.summary()
Ljingbox = sm.stats.acorr ljungbox(result.resid,
                          lags = 5,
                          return df = True
print(Ljingbox)
result.plot diagnostics(figsize = (12,7))
plt.subplots adjust(hspace = 0.5)
plt.show()
predictions = result.predict(typ = 'levels')
print('Evaluation Result for whole data : ','\n')
print('R2 Score for whole data: {0:.2f} %'.format(100*r2 score(df['Value'],predictions)),'\n')
print('Mean Squared Error : ',mean_squared_error(df['Value'],predictions),'\n')
print('Mean Absolute Error : ',mean_absolute_error(df['Value'],predictions),'\n')
print('Root Mean Squared Error: ',sqrt(mean squared error(df['Value'],predictions)),'\n')
print('Mean Absolute Percentage Error:
{0:.2f} %'.format(100*mean absolute percentage error(df['Value'],predictions)))
Final = pd.concat([df, df1, predictions], axis = 1)
Final.columns = ['Foreign Exchange Rate (monthly)',
                'Policr Rate (monthly)',
                'Monthly First Difference',
                'Predicted Policy Rate',
```

'Predicted Exchange Rate']

```
Final.head()
train size = 5 # Size of the training data
test size = 1 # Size of the test data
def walk forward optimization(df, train size, test size, start month, last model = None):
 predictions = []
 mse values = []
 actual values = []
 current month = start month
 model fit = None
 for end_month in range(start_month + train_size, len(df) - test_size + 1):
  # Slice training data
  value_data = df['Value'].iloc[start_month - 1:end_month]
  policy_rate_data = df['Policy rate'].iloc[start_month - 1:end_month]
  # train data is used to fit the ARIMA model
  train data = np.stack((value data.values, policy rate data.values), axis=1)
  # Fit ARIMA model
  model = ARIMA(train_data[:, 0], exog=train_data[:, 1], order=(0, 1, 1))
  model fit = model.fit()
```

```
# Predict only 1 step ahead (test size)
  next month policy rate = df['Policy rate'].iloc[[end month]].values
  test prediction = model fit.forecast(steps=test size, exog=next month policy rate)[0]
  # Calculate MSE using actual value at next time step
  actual_value = df['Value'].iloc[end_month]
  mse values.append(mean squared error([actual value], [test prediction]))
  predictions.append(test prediction)
  actual values.append(actual value)
  # Increase current month
  current_month += 1
 return predictions, mse values, actual values, current month, model fit
forecast months = 3
start month = 1
rmse_values_all = []
predictions_all = []
actual_values_all = []
last model = None
```

```
# Loop until end of data
while start month <= len(df) - forecast months:
 # Run walk-forward optimization
 predictions, mse values, actual values, current month, last model =
walk forward optimization(df, train size, test size, start month, last model)
 # Process and analyze results (calculate RMSE, plot graphs, etc.)
 rmse = np.sqrt(np.mean(mse values))
 rmse values all.append(rmse)
 predictions all.extend(predictions) # Extend to keep all predictions
 actual values all.extend(actual values) # Extend to keep all actual values
 # Update start month for next iteration
 start month += 1
print('Printing Predictied vs Expected Values....')
print('\n')
for predicted, actual in zip(predictions all, actual values all):
   print('Predicted = %f , Actual = %f % (predicted, actual))
print('Evaluation Result for Test data : ','\n')
print('R2 Score for Test data: {0:.2f} %'.format(100*r2_score(actual_values_all,
predictions_all)),'\n')
print('Mean Squared Error: ', mean squared error(actual values all, predictions all),'\n')
```

```
print('Mean Absolute Error: ', mean_absolute_error(actual_values_all, predictions_all),'\n')
print('Root Mean Squared Error: ', sqrt(mean squared error(actual values all,
predictions_all)),'\n')
print('Mean Absolute Percentage Error:
{0:.2f} %'.format(100*mean absolute percentage error(actual values all,
predictions_all)),'\n')
svr
import numpy as np
import pandas as pd
import matplotlib.pyplot as plt
import matplotlib.dates as mdates
import os
import seaborn as sns
%matplotlib inline
import statsmodels.api as sm
from statsmodels.tsa.seasonal import seasonal decompose
from statsmodels.tsa.arima.model import ARIMA
from statsmodels.tsa.statespace.sarimax import SARIMAX
from pmdarima import auto arima
from statsmodels.graphics.tsaplots import plot acf, plot pacf
```

from pandas.plotting import autocorrelation plot

```
from statsmodels.tsa.stattools import adfuller
from math import sqrt
from sklearn import preprocessing
from sklearn.metrics import r2 score, mean absolute error,
mean absolute percentage error, mean squared error
from sklearn.preprocessing import StandardScaler
from sklearn.svm import SVR
from sklearn.model selection import train test split
from sklearn.model selection import GridSearchCV
import pickle
import warnings
warnings.filterwarnings('ignore')
import os
data = pd.read csv('Merged Data.csv')
data.head()
X = pd.to_datetime(data['Date']).astype('int64').values.reshape(-1, 1)
policy rate = data['Policy rate'].values.reshape(-1, 1)
X = np.concatenate((X, policy rate), axis=1) # เพิ่ม Policy rate เข้าไปใน feature
y = data['Value']
# แบ่งข้อมูลเป็นชุดฝึกและชุดทดสอบ
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y, test_size=0.2, random_state=42)
# ทำการสเกลข้อมูล
scaler = StandardScaler()
```

```
X_train_scaled = scaler.fit_transform(X_train)
X test scaled = scaler.transform(X test)
# ฝึกโมเดล SVR
svr model = SVR(kernel='rbf', C=100, gamma='auto') # ตั้งค่าพารามิเตอร์ของ SVR
svr model.fit(X train scaled, y train)
predictions = []
for i in range(3):
  # นับเวลา i เดือนหลังจากเดือนปัจจุบัน
   next month = pd.to datetime('2024-06-01') + pd.DateOffset(months=i)
  next_month = np.array([[next_month.timestamp()]]) # แปลงให้มีรูปแบบเหมือนกับ
next month policy rate
  # หาค่าเฉลี่ยของอัตราการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ย
   your policy rate value = data['Policy rate'].diff().mean()
   # ระบุค่า Policy rate ของเดือนถัดไป
   next month policy rate = np.array([[your policy rate value]])
   # ทำการสเกลข้อมูล
   next_month_combined = np.concatenate((next_month, next_month_policy_rate), axis=1)
   next month scaled = scaler.transform(next month combined)
```

```
# ทำการทำนาย

next_month_prediction = svr_model.predict(next_month_scaled)

predictions.append(next_month_prediction)

print("Predictions for the next 3 months:", predictions)

y_pred = svr_model.predict(X_test_scaled)

print('Evaluation Result for Test data : ','\n')

print('R2 Score for Test data: {0:.2f} %'.format(100*r2_score(y_test, y_pred)),'\n')

print('Mean Squared Error: ', mean_squared_error
```